

ŠTEVILKA 1 / JANUAR - FEBRUAR 2016

metalurg

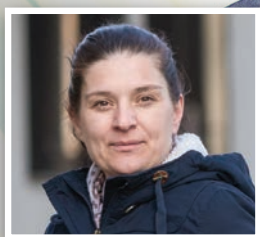
REVIVA SKUPINE IMPOL

POPUSTI

**POSTANITE
ČLAN
DPZ IMPOL**

PRAVI IMPOLČANI

**MATJAŽ DOMADENIK:
ŽELJA PO NOVIH
IZKUŠNJAH ME
JE PRIPELJALA
V IMPOL**

**Sem človek,
ki ne obupa
zlahka**

Željka Kutija, vodja sistema poklicnega zdravlja in varnosti v Impolu

**SPREMEMBE VODENJA
DVA NOVA
DIREKTORJA**

**Nov program:
metalurški tehnik**

Izvajati se bo pričel v šolskem letu 2016/2017.

Prevzemanje odgovornosti

Urednica: Nina Potočnik

Leto 2015 si ne bomo zapomnili samo po praznovanju 190 let obstoja skupine Impol, temveč po rekordih, ki smo jih v tem letu dosegli. To je bilo leto rekordnega obsega prodaje in tudi leto rekordnega dobička. Zahvaljujoč dobrim rezultatom so rekorderje doživlele tudi nagrade zaposlenim – visoka stimulacija, nagrada ob 190-letnici, 13. plača in še božičnica povrh. Zagotovo bi si večina zaposlenih zaželela ponovitev tako uspešnega leta. Večina, a ne vsi ... Leto 2015 je doseglo tudi svojevrsten rekord – po desetih letih se je število delovnih nezgod ponovno povišalo, in sicer se je lani poškodovalo kar 39 zaposlenih. Tudi vstop v leto 2016 ni bil obetaven – v prvih šestih dneh januarja se je pripetilo kar pet delovnih nezgod!

Ko se katerikoli kazalnik poslovanja poslabša, se iščejo vzroki. Analiza nezgod kaže, da so glavni razlogi za nastanek nezgode neupoštevanje navodil za delo, hitenje pri delu, neuporaba varovalne opreme in neustrezno vzdrževana delovna oprema ... Glavni razlog se torej skriva v vedenju zaposlenih in njihovih vodij.

Vsi bi se morali zavedati, da so za svoje zdravje v prvi vrsti odgovorni sami. Prav tako bi jih o tem morali nenehno opozarjati tudi njihovi neposredno nadrejeni. Vodje to res dosledno počnejo?

Kdo je pri nas dober vodja? Tisti, ki zaposlenim dovoli, da počnejo delo tako, kot je najhitreje in najenostavneje, čeprav bolj nevarno, ali tisti, ki zaposlene nenehno opozarja na uporabo varovalne opreme, sledenje delovnim postopkom in redno preverja njihovo znanje? Je boljši tisti vodja, ki se pri neuporabi obvezne varovalne opreme obrne stran, ali tisti, ki ob tem odločno ukrepa in ob večkratnih kršitvah celo napiše pisno opozorilo?

Prepogosto so najbolj priljubljeni tisti, ki raje pogledajo stran in ne "gnjavijo". Ne povzročajo konfliktov med zaposlenimi, ohranjajo pozitivno vzdušje, so popolnoma nezahtevni. Kako pa bi se takšni vodje počutili takrat, ko bi se kateri od njihovih zaposlenih poškodoval, izgubil prste, roko, postal invalid? Kako bi lahko poškodovanemu sodelavcu pogledali v oči ob zavedanju, da so zavestno gledali stran, ko je zaposleni ob številnih priložnostih opravljal delo na nevaren način? Bi še vedno verjeli, da so najboljši? Bi bili ponosni na to, da so najbolj priljubljeni? Bi si lahko rekli, da so naredili vse za to, da bi preprečili nastanek delovne nezgode?

Upoštevanje pravil in navodil za delo je del organizacijske kulture podjetja. Največji vpliv na spremembo zavedanja in vedenja ljudi imajo ravno vodje. In prav vodje bi se morali zavedati, da sta varnost in zdravje najpomembnejši vrednoti slehernega posameznika. In prav vodje bi morali biti tisti, ki bi se aktivno zavzemali, da bi ljudje svoje delo opravljali na varen način. In se ob tem ne bi smeli ukvarjati z vprašanjem, ali bodo na tak način postali manj priljubljeni.

Kolofon

Urednica: Nina Potočnik
Lektoriranje: Nadja Bezenšek
Avtorji fotografij: Nino Verdnik, Urša Zidanšek
Avtorica ilustracij: Tina Zidanšek
Grafična zasnova in prelom: Urša Zidanšek
Grafična zasnova naslovnice: Aritmija, d. o. o.
Vir fotografij: www.sxc.hu, www.freegreatpicture.com in osebni arhivi.
Tisk: Grafis, d. o. o.
Naklada: 1.000 izvodov.
Naslov uredništva: Metalurg, Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica
Elektronska pošta: nina.potocnik@kading.si
Telefon: 02/80 55 209
Nagrade v tej številki podarja Vzajemna.

Ujeli smo vas ...

Kazalo

Ambiciozni načrti	5
Metalurgov popotnik	6
Kaj dogaja?	12
Uvajanje vitkosti v skupini Impol	16
Črno zlato izgublja vrednost	20
Star kontinent se stara	22
Impol F.I.T.	28
Kam na letošnji poletni oddih?	30

“Kdorkoli je **SREČEN,** bo naredil srečne tudi druge.”

* Anna Franki *

Impolovi profili bodo povečevali varnost v avtomobilih

Za osvajanje zahtevne tehnologije v Impolu R in R razvili tudi nove metode preizkušanja

Tekst: Boris Hostej

V mehanskem in toplotnem laboratoriju družbe Impol R in R smo v zadnjih dveh mesecih vpeljali nov porušitveni test. Gre za tlačni test oziroma test duktilnosti materiala, s katerim se testira kakovost komornih profilov (»crash« profilov), ki so namenjeni avtomobilskemu trgu. Kot že samo ime pove, je »crash« profil namenjen absorpciji energije trka pri avtomobilskih nesrečah, s čimer se povečuje varnost avtomobilov. Na podlagi zahtev kupca smo skonstruirali orodje za test. Orodje omogoča testiranje »crash« profilov v dimenzijah 200 x 150 x 400 milimetrov. Test se izvaja na stroju Zwick Z400. Kupci postavijo zelo specifične zahteve: specifično dolžino preizkušanca (v milimetrih), deformacijo preizkušanca (v milimetrih), oceno testa in navedbo hitrosti preizkušanja. Naša naloga je, da teste zasnujemo tako, da lahko na omenjene zahteve učinkovito odgovorimo.

Vse zahtevane podatke smo vnesli v preizkuševalni stroj s pomočjo programske opreme »testXpert II«. Stroj avtomatsko beleži vsako spremembo (zlaganje) profila. Kupec lahko ob spremenjeni obliki profila s pomočjo testa vidi tudi računalniški zapis krivulje deformacije profila.

V letu 2016 bomo nadaljevali z izpopolnjevanjem samega testa. Osvojiti želimo avtomatsko pozicioniranje orodja in izračunati absorbirano energijo določenega »crash« profila. S tem bomo sledili našemu temeljnemu cilju, ki je imeti zadovoljne in zveste kupce.

Zahteve trga in odziv Impola

Avtomobilska industrija širi uporabo aluminija v vse možne elemente avtomobilov, tudi v tiste, ki so še pred nekaj leti bili nepredstavljeni. Eden izmed takih izdelkov so tudi absorpcijski (»crash«) profili, ki z absorpcijo energije pri prometnih nesrečah zaradi svoje strukture izboljšujejo varnost potnikov. Na povečano povpraševanje po tovrstnih profilih se je odzval tudi Impol in pripravil strategijo prodaje. Kupci za te profile zahtevajo različne teste, eden izmed pomembnejših, ki ga je družba Impol R in R že razvila, je test duktilnosti materiala. Z namenom, da se bo Impol še do konca letošnjega leta lahko kvalificiral kot dobavitelj »crash« profilov pri dveh evropskih proizvajalcih avtomobilov, sta se zastavili še dve raziskovalni nalogi. Načrtuje se, da bo redna proizvodnja absorpcijskih profilov lahko stekla že do konca letošnjega leta. Izdelovali jih bodo v proizvodnem procesu profili.

»Crash« profil se ob trku zguba in absorbira energijo

Pohvalno

Metalurški tehnik tudi v Slovenski Bistrici

Linijski nadzor

Prekrivanje strehe

Kodeks

Skupina Impol je sodelovala pri pridobivanju srednješolskega programa za poklic **metalurški tehnik** v Slovenski Bistrici. Upamo, da se za tovrstno izobraževanje odloči čim več dijakov.

Z decembrom se je v družbi **Impol PCP (v proizvodnem procesi profili)** začel zelo vestno izvajati linijski nadzor. Vsak teden se dosledno in podrobno pregledajo vsi procesi, zabeležijo se zaznane nepravilnosti in opredelijo ukrepi za izboljšanje stanja.

Ekipo komisije za letovanje, ki deluje v okviru upravitelja počitniških kapacitet Skei Impol, je v okviru vzdrževalnih del zelo lepo uredila domove in brunarice. Izvedla so se številna sanacijska dela, med drugim so prekrili streho in postavili nadstrešek.

Sprejeli smo nov **kodeks poslovnih ravnanj skupine Impol**. V njem so opisana skupna pravila za poslovna ravnanja v vsakodnevnom poslovanju, ki odražajo standarde primerne obnašanja ter vrednote skupine.

Rafko Atelšek in Dominik Strmšek o načrtih v prihodnosti

Novičke

Ambiciozni načrti

Dva nova direktorja

Tekst: Urša Zidanšek

Ob prestopu leta sta se v skupini Impolu menjala direktorja v dveh družbah, in sicer je decembra vodenje Rondala prevzel Dominik Strmšek, z januarjem pa je direktor družbe Impol Infrastruktura postal Rafko Atelšek, ki je na omenjenem mestu menjal Dominika Strmška.

Rafko Atelšek pravi, da so bile doslej njegove naloge v največji meri vodenje projektov na področju instalcijskih del. S tem je precej dobro spoznal industrijsko cono in sisteme, ki so potrebni za nemoteno obratovanje, zato z uvajanjem na novo delovno mesto ni imel posebnih težav. V Impolu Infrastrukturi so proti koncu leta tako kot v preteklih letih pripravili plan aktivnosti za prihodnje leto – vsak odgovorni je pripravil plan svojega področja. Tokrat je bila njegova naloga, da vsa predvidena dela združi. Nato je z vsakim posameznikom opravil razgovor, mu predstavljal svoje cilje dela in hkrati sprejel tudi videnja in pričakovanja sodelavcev.

Dominik Strmšek se je soočil z vodenjem podjetja Rondal, ki ga je v zadnjem času pestilo kar nekaj težav. Prehod prav zato ni bil ravno lahek, a se s pozitivnim pristopom in podporo ekipe že odločno in intenzivno ukvarja s pridobivanjem novih kupcev in posodabljanjem procesa. Njegove prve naloge so zajemale obiske kupcev v Nemčiji, sedaj pa se s svojo ekipo pripravlja še na obiske kupcev v Italiji in Španiji. Vse njihove prodajne aktivnosti so usmerjene v pridobivanje novih kupcev na področju zlitinskih in žaganih rondelic.

V obeh družbah nova direktorja vidita veliko priložnosti in še veliko dela. V Impolu Infrastrukturi jih v prihodnjih letih čakajo izzivi na področju energetike, vzdrževanja objektov, cestne infrastrukture in okolice. »Obstajajo tudi idejne zasnove za širitve proizvodnih prostorov, ureditev vhoda v industrijsko cono Impol in podobno. Na teh projektih sodelujemo pri pripravi projektne dokumentacije, pridobivanju dovoljenj ter vodenju in nadzoru gradnje,« še izpostavlja Rafko Atelšek.

Družbo Rondal v prihodnjem letu čaka velik projekt, saj so si zadali cilj, da osvojijo standarde ISO 14001, OHSAS 18001 in ISO/TS 16949. Definirali so že odgovorne osebe za posamezne standarde, sedaj pa se lotevajo osvajanja posameznih zahtev. Certificiranje predvidevajo v letu 2017.

V Impolu LLT posodobili livni stroj 2

Posodabljanje je nujno za nemoteno obratovanje

Tekst: Andrej Kolmanič

V družbi Impol LLT smo ob koncu leta izvedli posodobitev livnega stroja 2, in sicer smo zamenjali livni cilindar. Obstoječi cilindar je bil star že 30 let in je imel sistem zunanega vodenja lažnega dna, kar je predstavljal veliko občutljivost na zunanje vplive (prah, brizgi taline, mehanske poškodbe ...). Zato smo ponovljivost zahtevane geometrije končnih izdelkov lahko zagotavljali le s pogostim vzdrževanjem. Omglašal nam je litje izdelkov maksimalne dolžine sedem metrov, kar pa ni bilo optimalno glede na prostorninske kapacitete talilne oziroma odstavne peči ter dolžinske zahteve naših kupcev. Cilindar smo nadomestili z novim, ki so ga izdelali v podjetju Wagstaff (ZDA). Takšnega imamo nameščena že v livnih strojih 1 in 3. Za zagotavljanje tehnoloških zahtev po ravnosti ulitkov (maksimalna ukrivljenost

tri milimetre na en meter dolžine oziroma 15 milimetrov na 7,5 metra dolžine ulitka) in zagotavljanje dolžine ulitkov vsaj 7,5 metra smo namestili cilindar z notranjim vodenjem in zahtevano delovno dolžino osem metrov. Za namestitev novega cilindra smo morali razširiti in delno poglobiti sedež cilindra, ki se nahaja na globini od deset do 21 metrov pod nivojem hale. Istočasno smo v celoti obnovili odstavno-livno peč 2. Za zagotavljanje energetske učinkovitosti peči smo obnovili oziroma delno zamenjali jeklene konstrukcije, menjali celotno ognjeodporno obzidavo, vrata in sistem zapiranja ter vgradili sifon, skozi katerega se preliva talina iz talilne peči (do sedaj smo prelivali skozi vrata). Za zagotavljanje nemotenega delovanja peči smo menjali celotno hidravliko, plinske inštalacije in krmilja. Za ustrezno sledenje

V livnem stroju 2 je odslej nov cilindar

tehnološkim zahtevam peči smo morali vgraditi termoelement za merjenje temperature taline in nove porozne kamne za prepihovanje taline z argonom ter nadgraditi razplinjevalno napravo Alpur z možnostjo uporabe Cl₂.

Livni cilindar z notranjim vodenjem

Material: nerjaveče jeklo

Dolžina cilindra: 10,785 m

Premer cilindra: 0,45 m

Teža cilindra: 19.635 kg

Nosilnost cilindra: 35.000 kg

Hod bata: 8,3 m

Količina hidravličnega olja: 3.047 l

ZDA: Iz glavnega mesta ZDA prihaja dobra novica za ljubitelje kave. Glavni ameriški nutricionisti, ki so pred kratkim izdali svoja priporočila za zdravo prehranjevanje do leta 2020, so sklenili, da kava ne škodi zdravju. Še več, po njihovem mnenju bi jo prav vsak moral popiti od tri do pet skodelic dnevno, saj je kava bogata z biološko aktivnimi sestavinami, fenolno kislino in kalijem, ki zmanjšujejo tveganja za prezgodnjo smrt zaradi kroničnih boleznih dihal, pljučnice in gripe.

Irska: Irski in Irke so veliki ljubitelji čajnih svečk, kar pomeni, da so hkrati tudi veliki porabniki in potencialni onesnaževalci okolja, ko svečka dogori in nam ostane le prazna posodica. Ikea, ki je največji prodajalec čajnih svečk, zato namenja posebno pozornost osveščanju ljudi o pomenu zbiranja odpadnih čajnih svečk in njihovega recikliranja. Ste vedeli, da tehta posodica čajne svečke pet gramov, z njenim recikliranjem pa prihranimo toliko energije, kot jo v dveh urah porabi 40-vatna žarnica?

London: Na londonskem letališču Heathrow so postavili dva nova LED zaslona, na katerih lahko potniki vidijo različne oglase. Namesto jeklenega ogrodja, ki je bilo v uporabi do sedaj, so tokrat oblikovalci dali prednost lažjemu aluminiju. Vsak od LED zaslonov tehta 4,8 tone, mimo njiju pa se dnevno sprehodi do 55 tisoč potnikov.

Brazilija: Brazilija je leta 2014 reciklirala 289.500 ton aluminijevih pločevink od 294.200 ton pločevink, ki so bile tega leta na trgu, kar pomeni 12,5-odstotno rast. Brazilija reciklira že 98,4 odstotka aluminijevih pločevink in je tako prva na svetu že od leta 2001.

Metalurg popotnik

Tekst: Nadja Bezenšek

Ženeva: Svetovna zdravstvena organizacija je ponovno opozorila na problem predebelih otrok, mlajših od pet let. Njihovo število po svetu narašča in jih je po najnovejših podatkih že več kot 41 milijonov. Predebeli otroci tvegajo številne kronične bolezni, vključno s srčno-žilnimi obolenji in diabetesom, prav tako pa pretirana debelost prispeva k slabšemu šolskemu uspehu in depresiji.

Rusija: Medtem ko v Siriji divja državljanska vojna, ruska turistična agencija v svojo ponudbo vključuje petdnevni izlet na prvo bojno linijo, ki so ga poimenovali »The Assad Tour«. Računajo na »nove turtiste, ki hočejo na lastne oči videti, kako se piše zgodovina«. Cena izleta bo okoli 1.400 evrov, ne bo pa vključevala življenjskega zavarovanja.

Slovenija: Če želite izboljšati svoj spomin, potem morate čim več pisati z roko. Raziskave so pokazale, da naši možgani bolje delujejo pri pisanju z roko kot z računalnikom. Informacija, ki jo napišemo z roko, se v spominu zadrži dlje časa, hkrati pa se nam pri tem poraja več kreativnih zamisli.

Kitajska: S prvim januarjem se je na Kitajskem

uradno končala politika enega otroka, ki je bila v veljavi vse od konca 70. let prejšnjega stoletja zaradi hitrega naraščanja prebivalstva. Partija se je za spremembo politike odločila zaradi hitrega staranja prebivalstva, poslej pa bodo vsi poročeni pari lahko imeli dva otroka. Še vedno pa obstajajo omejitve za morebitne nadaljnje otroke.

Avstralija: Ko je bil Axel Powell star 15 let, je zbolel za redko obliko raka in se po nasvetu zdravnikov odločil, da bo dal zamrzniti svojo spermo. Danes šteje Axel 37 let in je ponosni očka sina Xavierja, ki je postal prvi dojenček iz najstarejše sperme na svetu.

Metalurški tehniki bodo imeli dejanske možnosti za zaposlitev

Novi izobraževalni program metalurški tehnik se bo pričel izvajati na Srednji šoli Slovenska Bistrica v šolskem letu 2016/2017

Tekst: Nina Potočnik

Program metalurški tehnik je pomembna pridobitev tudi za občino Slovenska Bistrica, predvsem za mlade, ki še oblikujejo svojo karierno pot in imajo tako priložnost, da se v lokalnem okolju vključijo v šolanje, ki jim bo dejansko omogočilo realne izhode v zaposlitev. Sodelovanje pri izvajanju programa je zagotovila tudi skupina Impol.

Zaposlitvene možnosti

Glede na pomembnost metalurgije v slovenskem prostoru je bil skrajni čas za ponovno vzpostavitev programa metalurški tehnik. Samo s kovinsko-predelovalno industrijo se po podatkih za leto 2013 ukvarja 2.865 podjetij, ki skupaj zaposlujejo 52.603 ljudi. Slovenske družbe, ki se ukvarjajo z metalurgijo, so v letu 2013 ustvarile 8,861 milijarde čistih prihodkov, kar znaša 22,7 odstotka BDP v Sloveniji. Panoga je beležila dodatno rast v letih 2014 in 2015. "Vključitev v program metalurški tehnik je pametna odločitev in upam, da bodo to spoznali tudi bodoči dijaki ter se odločili za izobraževanje v tej smeri. Metalurški tehniki bodo imeli realne možnosti za zaposlitev," dijake in starše poziva direktorica za kadre skupine Impol Brigita Juhart.

Pobuda Srednje šole Slovenska Bistrica, skupine Impol in Občine Slovenska Bistrica

Srednja šola Slovenska Bistrica je pobudo za razmestitev programa prvič podala konec leta 2014. Pobudo so z vsemi močmi podprli skupina Impol, Občina Slovenska Bistrica in tudi Talum, šest okoliških občin, Zavod RS za

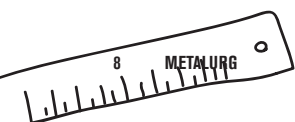
zaposlovanje, Območna obrtna zbornica in drugi. »Končno je šola pridobila izobraževalni program, s katerim bo pomembno razširila ponudbo tudi na tehniško področje in se s tem v še večji meri odzivala na potrebe okolja, tudi z vizijo nadgradnje po vertikali. Do septembra bomo ob pomoči Impola pripravili vse potrebno za kakovostno izvedbo. Odprti del programa bomo dopolnili z vsebinami s področja barvne metalurgije in mehatronike,« je povedala ravnateljica Iva Pučnik Ozimič.

Življenje programa je odvisno od interesa dijakov

Izobraževanje za poklic metalurški tehnik je nekoč v Slovenski Bistrici že obstajalo in se je izvajalo do leta 1993, vendar je program zaradi premajhnega zanimanja usahnil. "Upamo, da bodo tokrat dijaki in tudi njihovi starši prepoznali zaposlitveni potencial poklica metalurški tehnik. Obenem si dijak z vključitvijo v naveden program ne zapre poti za nadaljnje šolanje, saj ima zelo podobne možnosti za vključitev v terciarno izobraževanje kot denimo gimnazijski maturant," pojasnjuje direktorica za kadre Brigita Juhart.

Zavzemanje skupine Impol

Skupina Impol se je za pridobitev programa aktivno zavzemala in se s tem namenom vključevala v številne aktivnosti. Zaposleni so sodelovali v projektni skupini za pripravo izobraževalnega programa metalurški tehnik, ki je bil sprejet decembra lani in je nudil podlago za ponovno vzpostavitev tega programa v Sloveniji. "Za pridobitev programa metalurški tehnik se je potegovalo več šol in

$a+b+c$

veseli smo, da ga je ob Ravnah na Koroškem prejela ravno Srednja šola Slovenska Bistrica," je pojasnil direktor za razvoj v skupini Impol dr. Peter Cvahte, ki je intenzivno sodeloval v pripravah programa.

Štipendije in druge oblike sodelovanja

"Ocenjujemo, da bo z vzpostavitvijo programa metalurški tehnik pridobila tudi skupina Impol. Po projekciji upokojevanja se bo med letoma 2020 (leto, ko bodo na trg prišli prvi dijaki z zaključeno izobrazbo metalurški tehnik) in 2025 v skupini Impol v povprečju letno upokojilo 30 zaposlenih s IV. in V. stopnjo izobrazbe. Slednje bo skupina Impol v veliki meri želela nadomestiti s kandidati z izobrazbo V. stopnje, pri čemer bo najbolj iskan profil metalurški tehnik. Prav iz tega razloga bomo tudi za dijake prvega letnika programa metalurški tehnik razpisali 15 kadrovskih štipendij," je pojasnila direktorica za kadre.

Skupina Impol bo s Srednjo šolo Slovenska Bistrica sodelovala pri izvajanju programa metalurški tehnik z naslednjimi aktivnostmi:

- zagotavljanje možnosti izvajanja praktičnega usposabljanja z delom za vse vpisane dijake pod strokovnim mentorstvom zaposlenih v skupini Impol,
- sodelovanje visoko usposobljenih strokovnjakov, zaposlenih v skupini Impol, pri poučevanju strokovno teoretičnih vsebin in praktičnega pouka ter
- pomoč pri izpolnjevanju materialnih zahtev (oprema, učila in učni pripomočki) za nemoteno izvajanje programa.

Zakaj postati metalurški tehnik?

Velik potencial kovinsko-predelovalne industrije v okolju

V neposredni bližini Srednje šole Slovenska Bistrica poslujejo številna podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo kovin: Impol (Slovenska Bistrica), Talum (Kidričevo), Alumero (Slovenska Bistrica), Aha Emmi (Slovenska Bistrica), Alumat (Slovenska Bistrica), Mariborska livarna (Maribor), Unior (Zreče), Marovt (Stranice) in številna majhna podjetja.

Podpora skupine Impol pri izvajanju programa in štipendiranju dijakov

Skupina Impol je razpisala 15 kadrovskih štipendij za dijake prvega letnika. Štipendije bodo dijaki ob doseganju zelenega šolskega uspeha obdržali tudi v višjih letnikih. Prav tako se bo skupina Impol dejavno vključila v usposabljanje dijakov na delovni praksi in delno pri praktičnem pouku, saj je Srednja šola Slovenska Bistrica v naši neposredni bližini.

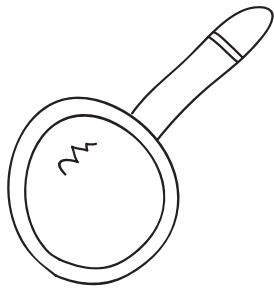
Odlični rezultati Srednje šole Slovenska Bistrica

Srednja šola Slovenska Bistrica je prepoznavna po dobrih dosežkih in raznovrstnih dejavnostih. Dobro ima razvito eksperimentalno in raziskovalno delo. Šola je odprta za nove izzive in svojim dijakom nudi številne možnosti širitve obzorij. V šolskem letu 2016/2017 bodo vpisovali v programe gimnazija (56 dijakov), ekonomski tehnik (28 dijakov), ekonomski tehnik – poklicno-tehniški program (28 dijakov), trgovec (26 dijakov) in metalurški tehnik (28 dijakov).

Za dijake novega programa metalurški tehnik je skupina Impol razpisala 15 kadrovskih štipendij. Razpis je objavljen na spletni strani www.impol.si.

$a+b+c$

Karijerne možnosti

Kaj počnejo metalurški tehniki v skupini Impol?

Stiskalec

“Najbolj mi je všeč širina mojega dela, vedno je kaj novega in nikoli mi ni dolgčas. Pomembni sta iznajdljivost in prilagodljivost. Vedno moraš težiti k temu, da svoje delo izboljšuješ, hkrati pa si ga poenostavljaš. Ker je veliko dela v skupini, se moraš znati prilagajati sodelavcem.”

Dejan Fajs, stiskalec

Kratek opis poklica

Stiskalec dela v proizvodnji, izvaja proces izstiskanja na stiskalnici po predpisanih zahtevah.

Delovne naloge

Izvede primopredajo, preizkusi vse potrebne funkcije stroja, pregleda plan izstiskanja in delovne naloge, nastavi parametre izstiskanja po predpisani tehnologiji, izvaja proces izstiskanja, menjuje orodje, jemlje vzorce, razsekuje oziroma ločuje stiskance, pripravlja orodja in surovine po delovnem nalogu. Vodi zapise o delovnih operacijah in jih vnaša v informacijski sistem. Skrbi za vzdrževanje čistega in urejenega delovnega okolja.

Pričakovane sposobnosti

Stiskalec mora biti sposoben medosebne komunikacije in dela v skupini. Od njega se pričakuje vestnost in poštenost ter pripravljenost na odkrivanje priložnosti in odzivanje nanje.

Upravljaec valjarne

“Delo na mojem delovnem mestu mi je zelo všeč, saj je vedno kaj novega, neprestano se nekaj dogaja. Predvsem je pomembno, da sem zbran, da lahko dobro opraviš svoje delo. Pri delu veliko sodelujem s sodelavci.”

Matej Ahej, upravljaec valjarne

Kratek opis poklica

Upravljaec valjarne dela v proizvodnji in vodi proces valjanja na strojih za valjanje.

Delovne naloge

Vodi proces valjanja na strojih za valjanje: preizkusi vse potrebne funkcije stroja, pregleda plan valjanja in delovne naloge, nastavi parametre po predpisani tehnologiji, izvaja proces valjanja po navodilih. Organizira, vodi in nadzira delo v skupini ter ukrepa v primeru zaznanih odstopanj. Vodi različne zapise (podatke o izvedenih delovnih operacijah vnaša v informacijski sistem). Izvaja menjava orodij, sodeluje pri odpravljanju nastalih okvar na stroju. Skrbi za vzdrževanje čistega in urejenega delovnega okolja.

Pričakovane sposobnosti

Poleg tehničnih znanj je pomembna sposobnost dobre medosebne komunikacije. Potrebuje znanja vodenja skupine.

Livar

“Delo livarja je razgibano in zanimivo. Vedno moraš biti pozoren in previden pri delu, saj je tudi zelo zahtevno. Pomembno je, da si v dobri fizični kondiciji. Je pa res, da ni vse v rokah, veliko je tudi v glavi. Vsake naloge se moraš lotiti premišljeno, saj si odgovoren tudi za druge in opremo.”

Marko Malek, livar

Kratek opis poklica

Livar dela v proizvodnji in skrbi za izvajanje postopka litja aluminijeve taline.

Delovne naloge

V talilne peči nalaga material za taljenje (povratno in primarno surovino ter legirne elemente), pripravi talino za litje (pregleda delovni nalog, kontrolira temperaturo taline, vzame vzorce za kemijsko analizo, korigira kemijsko sestavo taline, posnema talino), prelije talino, pripravi livne naprave, izvaja litje (nastavi litje, nadzira litje, vzame končni vzorec, zaključí litje), označi izdelke, jih stehta in evidentira podatke v informacijskem sistemu. Vrší transport izdelkov v skladišče.

Pričakovane sposobnosti

Livar mora dobro poznati proizvodni proces in postopek dela. Znajti se mora pri delu v skupini, hkrati pa mora delo izvajati zelo natančno in previdno.

X-Y=?

Metalurški tehnik

Analitik kemijskih in mehanskih preiskav

“Delo analitika ti ponuja veliko raznolikosti, saj je zelo pestro. Neprestano se nekaj spreminja, razvija. Predvsem je pomembno, da si zelo natančen, saj gre za pomembne analize in preizkuse v laboratorijih. S pridom lahko uporabljam tudi znanje, ki sem ga pridobil v šoli.”

Aljaž Martini, analitik kemijskih in mehanskih preiskav

Kratek opis poklica

Analitik izvaja razne preiskave za potrebe kemijskega in mehanskega ter toplotnega laboratorija.

Delovne naloge

Izvaja spektroskopske analize livarniških šarž in aluminija, vzdržuje baze podatkov, pripravlja vzorce in standarde. V mehanskem in toplotnem laboratoriju sprejema in označuje vzorce ter jih pripravi za analize in preiskave, ki jih nato izvaja. Skrbi za čistost in vzdrževanje strojev, odstranjuje odpadke ter kontrolira nivo olja v strojih.

Pričakovane sposobnosti

Analitik mora natančno in ažurno izpolnjevati zahtevane naloge. Biti mora tudi vesten in pošten. Od njega se pričakuje tudi sposobnost analitičnega mišljenja, saj obdeluje pomembne informacije.

Planer-evidentičar

“Moje delo je zelo razgibano, vsak dan se soočim z novimi izzivi. Temelji predvsem na tiskem delu, saj planerji neprestano sodelujemo s tehnologi, z vzdrževalci in s proizvodnjo. Potrebna je veliko znanja, zato moraš za to delovno mesto nabrati raznolike izkušnje na praktično vseh področjih delovanja podjetja.”

Sonja Falež, planer-evidentičar

Kratek opis poklica

Planer-evidentičar pregleda naročila in planira proizvodnjo glede na razpoložljivost kapacitet in surovino.

Delovne naloge

Pregleda in obdela naročila ter določi začetni in končni termin izdelave, planira proizvodnjo, ukrepa v primeru nastalih motenj (napake v kemijski sestavi, okvare na strojih, nepravčasno dobavljena surovina), sodeluje pri izgradnji oziroma dopolnjevanju informacijskega sistema za obdelavo naročil. Izvaja analize: analizira stanje naročil po zlitinah, dimenzijah, programih litja po posameznih linijah in naročnikih.

Pričakovane sposobnosti

Zaradi narave dela to delovno mesto poleg poznavanja procesa zahteva tudi veliko mero natančnosti in ažurnosti ter doslednosti. Prav tako so pomembne sposobnosti timskega dela.

Delovodja

“Delo delovodje je zelo pestro, saj delamo z ljudmi, moraš jim znati prisluhniti in jih voditi. Hkrati moraš dobro poznati vse dele celotnega procesa in se vedno biti pripravljen kaj novega naučiti. To delo od mene zahteva zbranost in nenehno pripravljenost. Všeč mi je, ker mi zaposleni zaupajo in tudi jaz se trudim, da jim zagotovim kar največ informacij.”

Gregor Polanc, delovodja

Kratek opis poklica

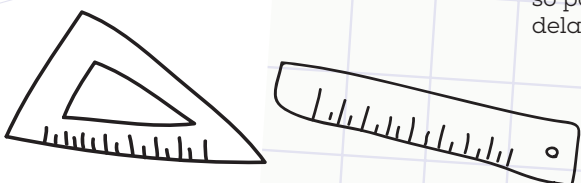
Delovodja skrbi za vodenje delovne izmene v proizvodnji. Vodi doseganje planov proizvodnje in zaposlene v delovni izmeni.

Delovne naloge

Vodi in kontrolira proizvodnjo ter vse podporne aktivnosti skladno z zahtevami, razporeja delo zaposlenih v delovni izmeni skladno s plani in cilji. Sodeluje pri razvoju, usposabljanju in motiviranju zaposlenih. Sodeluje pri izdelavi predpisanih postopkov dela. Izvaja nadzorne preglede kakovosti vhodnega materiala. Organizira izvajanje aktivnosti za vzdrževanje čistega in urejenega delovnega okolja.

Pričakovane sposobnosti

Poleg tehničnih znanj mora imeti delovodja dobro razvite kompetence medosebnega komuniciranja in delegiranja nalog ter postavljanja ciljev. S svojimi dejanji mora dajati dober zgled zaposlenim.

Kaj dogaja?

Družbe poročajo

Zbrala: Urša Zidanšek

V proizvodnem procesu profili so zamenjali protidržača na 20-MN stiskalnici

Impol PCP

- V vseh procesih (PP cevarna, PP profili in PP Alumbil) so se ob koncu leta izvedli novoletni remont.
- V proizvodnem procesu profili so zamenjali protidržača na 20-MN stiskalnici. Proces menjave se je s precejšnjim angažiranjem sodelujočih končal še pred planiranim rokom.
- V Alumbilu so pričeli z izgradnjo nove, manjše delavnice za vzdrževanje.
- V vzdrževanju Impola PCP so skupaj z ostalimi procesi uskladili ponudbo in oddali naročilo za novo ultrazvočno linijo za pregled palic v PP cevarna.

Z izvajanjem različnih aktivnosti presegli plan proizvodnje

Impol FT

- V proizvodnem procesu RRT so z izvajanjem različnih aktivnosti in vpetostjo vseh zaposlenih v procesu presegli plan proizvodnje za leto 2015, čeprav so imeli približno deset odstotkov manj zaposlenih:
  - Prehod s triizemskega dela na valjarni BK1 na 1,5-1,8-izmensko delo na mesec, kar so dosegli s preišljenimi izklopi in vklopi valjarn B1 in BK1, saj so v celoti izkoristili sinergijo obeh valjarn pri valjanju.
  - Prehod z dvoizemskega dela na topli valjarni na 1,5-izmensko delo na mesec.
  - Vsak zaposleni v PP RRT mora poleg dela na svojem delovnem mestu obvladati še delo na od dveh do treh drugih delovnih mestih zaradi morebitnih prerazporeditev.
  - Zaposleni so pri tem ključnega pomena, saj se z ustreznimi prerazporeditvami v okviru razreznih linij, izsekovanja in pakiranja ustvarja nova dodana vrednost z dvigom produktivnosti, vse te aktivnosti pa zahtevajo dobro planiranje, terminiranje, organiziranje in vodenje proizvodnje po izmenah. Hkrati pa morajo paziti, da delajo brez zaostankov, saj kupci želijo svoje naročeno blago prejeti ob dogovorjenih rokih.

Rondal

- Konec leta 2015 je družba Rondal dobila novega direktorja, Dominika Strmška.
- Trenutno se intenzivno ukvarjajo s pridobivanjem novih kupcev.
- So v fazi zaključevanja namestitve novega peskalnika, ki jim bo omogočal kakovostnejšo obdelavo rondelic in bo imel večje kapacitete.

Nov peskalnik bo omogočal kakovostnejšo obdelavo rondelic

Stampal SB

- Trenutno v Stampalu SB potekajo priprave na nov projekt za povečanje prostora. Izvajajo se zemeljska dela in pridobivanje potrebne dokumentacije za podaljšek hale.

Montaža nove enokomorne talilne peči 2B

Impol LLT

- Decembra so pričeli uporabljati novo regalno skladišče drogov. S tem so kapaciteto skladiščenja homogeniziranih drogov povečali za dodatnih 1.200 drogov, celotna skladiščna kapaciteta regalnega skladišča, vključno z že obstoječim skladiščem, pa tako sedaj znaša 2.400 drogov. Ker je regalno skladišče drogov preko valjčnih prog povezano z obema kontinuirnima homogenizacijama, so posledično odpravili transport homogeniziranih drogov do skladišča, kar zmanjšuje tudi možnost poškodb na površini drogov.
- Oktobra lani so pričeli z montažo opreme na novi liniji za homogeniziranje drogov. Večji del strojne opreme je sedaj že nameščen, februarja pa jih čaka le še izvedba elektroinstalacij in fine nastavitve opreme. Poskusno proizvodnjo tako načrtujejo v marcu, redno proizvodnjo pa v aprilu. Kapacitete homogeniziranja bodo tako povečali za dodatnih 40.000 ton na letni ravni.
- Januarja je bila zaključena izdelava prizidka k hali livarne, v katerem se nahaja nova pisarna delovodij ter pisarna za analizo kakovosti tehnološke vode. S predstavitvijo delovodij v novo pisarno se bo odstranila obstoječa pisarna, katere lokacija je bila znotraj proizvodnega procesa livarne. S tem se bo poenostavil dostop z viličarji do enokomorne plinske talilne peči 2A. Dela bodo v celoti zaključena februarja.
- Ob koncu leta 2015 so izvedli obsežnejše remonte na opremi. Večja dela so se opravila zlasti na dvokomorni talilni peči v procesu liti trak in multikomorni talilni peči, kjer so v celoti zamenjali ognjeodporne rampe talilnih komor ter na enokomorni talilni peči 2A, kjer so sanirali strop peči. V sklopu remontov je bilo izvedeno še čiščenje celotne opreme ter sesanje prahu iz žerjavnih prog, žerjavov ter višje ležečih podestov.
- Trenutno poteka montaža nove enokomorne talilne peči 2B proizvajalca Sistemtechnik, s katero so zamenjali dotrajano Gauthcijevo talilno peč. Zagon peči ter vključitev v redno proizvodnjo predvidevajo aprila.

Impol Infrastruktura

- Zaključili so z gradnjo hale za homogenizacijo in regalnega skladišča drogov v družbi Impol LLT. V decembru 2015 sta bila uspešno opravljena tehnična pregleda za oba objekta. Januarja 2016 so za objekta pridobili tudi uporabno dovoljenje. V zaključni fazi je tudi prizidek proizvodnega procesa livarne, ki bo namenjen novim garderobam.
- Trenutno intenzivno potekajo dela za načrtovano podaljšanje hale družbe Stampal SB in pridobivanje vse potrebne dokumentacije.

V hali za homogenizacijo že potekajo montažna dela

Impol R in R

- V mehanskem in toplotnem laboratoriju so z mesecem januarjem bogatejši za merilnik ušesenja proizvajalca Erichsen, model 126 plus. Merilnik je namenjen merjenju višine ušes lončka, ki ga dobijo z metodo ušesenja materiala (pločevine). Ušesenje materiala je metoda, s katero se ugotavlja vpliv toplotne obdelave in homogenost pločevine glede na smer valjanja. Merilnik dela avtomatsko in je računalniško podprt. Vsi podatki se shranjujejo v računalniško bazo (vsaka meritev posebej). Nov merilnik bo pripomogel k natančnejšemu podajanju rezultatov ušesenja na pločevinah od 0,08 do 6,0 milimetra, kar bo olajšalo delo tehnologom pri izboljšavah ustaljenih delovnih procesov in tudi pri novih raziskavah na področju valjarništvja.

Delo na merilniku ušesenja proizvajalca Erichsen

2014 vs. 2015

Spremembe kazalnikov s področja upravljanja s kadri

Tekst: Brigita Juhart

2014 15,4 % žensk
84,6 % moških

2015 16,6 % žensk
83,4 % moških

2014
1.138

Število zaposlenih

2015
1.161

2014 135
2015 3

Prehodi zaposlenih
med družbami

Prihodi
2014 47 prihodov

2015 61 prihodov

2014

2015

Število ur
usposabljanja
na
zaposlenega

2014 12,8
ure

2015 10,4
ure

Število
študentov

2014 7

2015 9

2014

2015

Izkoriščenost
delovnega časa

2014 80,21 %
(opravljenih
1.932.332 delovnih ur)

2015 80,74 %
(opravljenih
1.972.914 delovnih ur)

Število nadur

2014 53.579 (2,22 %)

2015 52.802 (2,16 %)

Dopust

2014 238.939 ur
so bili v letu 2014 zaposleni od-
sotni zaradi letnega ali
izrednega dopusta
ali 9,92 % delovnega časa.

2015 251.056 ur
so bili v letu 2015 zaposleni od-
sotni zaradi letnega ali
izrednega dopusta
ali 10,27 % delovnega časa.

Število
pisnih opozoril
zaposlenim

Število odprtih
delovnih
sporov

2014 11

2014 1

2015 20

2015 3

2014 33

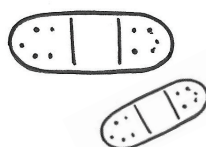
2015 39

Število delovnih
nezgod

2014 99

2015 106

Število prijavlje-
nih incidentov
(potencialnih
nevarnosti)

2014 1.844 €

Povprečna
bruto plača

2015 1.929 €

2015

Povprečna starost

2014

42,7 let

2015

41,5 let

V letu 2014 je bila fluktuacija 2,90 %, odhodov je bilo 33:

- 12 rednih upokojitev,
- 2 invalidski upokojitvi,
- 8 odpovedi pogodb o zaposlitvi (poslovni razlog, invalidnost, nesposobnost),
- 5 odhodov po preteku pogodbe za določen čas,
- 5 sporazumnih prekinitev delovnega razmerja,
- 1 prekinitev delovnega razmerja zaradi smrti.

V letu 2015 je bila fluktuacija 3,27 %, odhodov je bilo 38:

- 14 rednih upokojitev,
- 2 invalidski upokojitvi,
- 6 odpovedi pogodb o zaposlitvi (poslovni razlog, invalidnost, nesposobnost, odpoklic),
- 5 odhodov po preteku pogodbe za določen čas,
- 8 sporazumnih prekinitev delovnega razmerja,
- 3 prekinitev delovnega razmerja zaradi smrti.

	DR	Mag.	UN	VS	VIŠ	S	KV	PK	NK
2014	3	4	84	66	64	359	416	77	65
	0,3 %	0,4 %	7,4 %	5,8 %	5,6 %	31,5 %	36,6 %	6,8 %	5,7 %
2015	4	4	87	72	73	380	406	75	60
	0,3 %	0,3 %	7,5 %	6,2 %	6,3 %	32,7 %	35,0 %	6,5 %	5,2 %

Okrogli jubileji zaposlitve v skupini Impol

2014

2015

10 let	28	12
20 let	4	8
30 let	44	62
40 let	6	5

Izobrazbena struktura

2014 **137**

Število koristnih predlogov

2015 **196**

Število solidarnostnih pomoči

2014

Za primer daljše odsotnosti zaradi bolezni: 27 16

Za primer nastanka invalidnosti ali smrti: 9 5

Za primer nastanka elementarne nesreče: 1 1

Nagrade ob rojstvu otroka: 5 1

2015

	2014	2015
Skupna bolniška odsotnost	127.150 ur so bili v letu 2014 zaposleni odsotni zaradi bolezni ali 5,28 % delovnega časa.	130.101 uro so bili v letu 2015 zaposleni odsotni zaradi bolezni ali 5,32 % delovnega časa.
Izgubljene ure, izražene v odsotnosti zaposlenih zaradi bolezni	Povprečno 61 zaposlenih je bilo vsak mesec odsotnih zaradi bolezni.	Povprečno 62 zaposlenih je bilo vsak mesec odsotnih zaradi bolezni.
Bolniška odsotnost v breme podjetja	67.231 ur so bili v letu 2014 zaposleni odsotni zaradi bolniške v breme podjetja ali 2,79 % delovnega časa.	77.765 ur so bili v letu 2015 zaposleni odsotni zaradi bolniške v breme podjetja ali 3,18 % delovnega časa.

	2014		2015	
	Skupna bolniška odsotnost	V breme podjetja	Skupna bolniška odsotnost	V breme podjetja
Impol 2000	1,28 %	1,04 %	2,37 %	1,45 %
Impol	2,34 %	1,76 %	1,05 %	0,70 %
Impol FT	4,89 %	2,76 %	5,29 %	3,38 %
Impol PCP	5,63 %	2,69 %	4,89 %	2,99 %
Impol LLT	3,91 %	2,97 %	5,52 %	3,41 %
Impol R in R	5,72 %	3,40 %	6,90 %	4,02 %
Impol Infrastruktura	6,22 %	2,14 %	4,75 %	2,45 %
Unidel	12,57 %	4,88 %	11,08 %	5,18 %
Stampal SB	5,89 %	2,02 %	6,88 %	2,79 %
Rondal	4,48 %	3,58 %	6,67 %	4,19 %
Impol Stanovanja	0,00 %	0,00 %	4,21 %	4,21 %
Impol Servis	13,68 %	5,50 %	7,08 %	5,83 %
Kadring	5,15 %	2,82 %	4,38 %	0,61 %

Uvajanje vitkosti v skupini Impol

Prva pred izzivom je profilarna, kjer se bodo v letu 2016 pilotno uvedle tri metode/ orodja vitke proizvodnje

Tekst: Nina Potočnik

Zuvajanjem filozofije vitke proizvodnje se Impol spogleduje že nekaj časa. Sam proces zahteva spremembo miselnosti, načina dela in vedenja vseh zaposlenih, zato nikakor ni enostaven, prav tako je nemogoče pričakovati, da se ga lahko uvede čez noč.

Kaj je bistvo vitkosti? Osnovna ideja je, da se iz procesov odstrani čim več nepotrebnih izgub (preveč materiala, predolge poti, slabi izdelki, iskanje ustreznih orodij ipd.), s čimer se poenostavi proces dela, poveča produktivnost in zmanjša možnost delovnih nezdod.

Profilarna prva pred izzivom

Vodstvo skupine Impol je sprejelo odločitev, da se bo z uvajanjem prva ukvarjala profilarna. V ta namen je bil zasnovan projekt, ki je razdeljen na tri faze, vsaka od njih pa pokriva uvedbo enega izmed orodij vitke proizvodnje.

1. faza: VIZUALIZACIJA

Namen: Zagotoviti boljše obveščanje zaposlenih, vzpostaviti sistem rednega komuniciranja in sistematično spremljati stanje ključnih kazalnikov procesa.

Postopek uvajanja: Celoten proces je treba razdeliti na delovne enote – podprocese oziroma time, ki redno sodelujejo, se ukvarjajo z enakimi nalogami in si delijo zastavljene cilje. Vsak proces si določi ključne kazalnike in periodiko spremljanja. Kazalniki se redno vizualno prikazujejo, spremljajo, obenem pa tudi tim na podlagi doseženih rezultatov sprejema ukrepe za izboljšave.

Predvideni učinki: Izboljšana motiviranost in seznanjenost z napredovanjem procesa.

2. faza: 5S

Namen: Urediti delovna mesta in izboljšati delovne pogoje zaposlenih. Postopek uvajanja: Sledi se metodi 5S, ki je pravzaprav kratka za pet japonskih besed. Prva faza je sortiranje (odločitev, katere stvari so potrebne in katere so nepotrebne), sledi praznjenje (sistematično urejanje opreme, smiselna razporeditev glede na pogostost uporabe, potrebno bližino operaterju ipd.), tretja faza je čiščenje, četrta pomeni standardizacijo (jasna določitev, kako morajo biti urejeni delovni prostori) in peta faza vzdrževanje sistema (redni pregledi nad stanjem).

Predvideni učinki: Izboljšanje delovnega okolja, boljše počutje na delovnem mestu, manj nezdod zaradi neustrezno odložene delovne opreme.

3. faza: TPM

Namen: Izboljšati organizacijo vzdrževanja, povečati izkoristek strojev. Postopek uvajanja: Ločiti med rednimi vzdrževalnimi nalogami, ki jih morajo zaradi kompleksnosti izvajati vzdrževalci, in tistimi, ki jih lahko izvedejo operaterji na strojih. Določiti odgovorne osebe za posamezne stroje. Treba je sistemizirati vsa preventivna vzdrževalna dela na stroju, ustrezno usposobiti zaposlene in se usmeriti v uvajanje nenehnih izboljšav.

Predvideni učinki: Povečan izkoristek strojev, več inovativnih rešitev, boljše obvladovanje stroškov procesa, manj nezdod.

V profilarni so že začeli z izvajanjem prve faze. V januarju je bil izveden delovni sestanek z vodstvom družbe, v prvi polovici februarja pa so pričeli z delavnicami za širši krog zaposlenih v proizvodnem procesu in vzdrževanju.

Vitka proizvodnja ni projekt

Vitka proizvodnja temelji na sistemu nenehnih izboljšav procesov in nenehnega odstranjevanja nepotrebnih izgub. Zato uvajanje vitke proizvodnje ne pomeni zaključenega projekta, temveč pot, ki se pravzaprav nikoli

ne konča. Temeljni cilji se zdijo prav utopični (npr. nič izgub zaradi nenacrtovanega vzdrževanja, nič napak, nič delovnih nezdod), ampak ravno to je namen, da stremimo k popolnosti in se ji seveda čim bolj približamo.

Projekti v drugih družbah:

Marko Petrovič,
Impol LLT

"Pričeli smo z uvajanjem metode 5S, ki jo izvajamo v sodelovanju z operaterji na strojih. V glavnem zaključujemo prvo in drugo fazo – sortiranje in razporejanje opreme. Sledita standardizacija in vzdrževanje standardov, kar bo potekalo v okviru že uvedene linijskega nadzora"

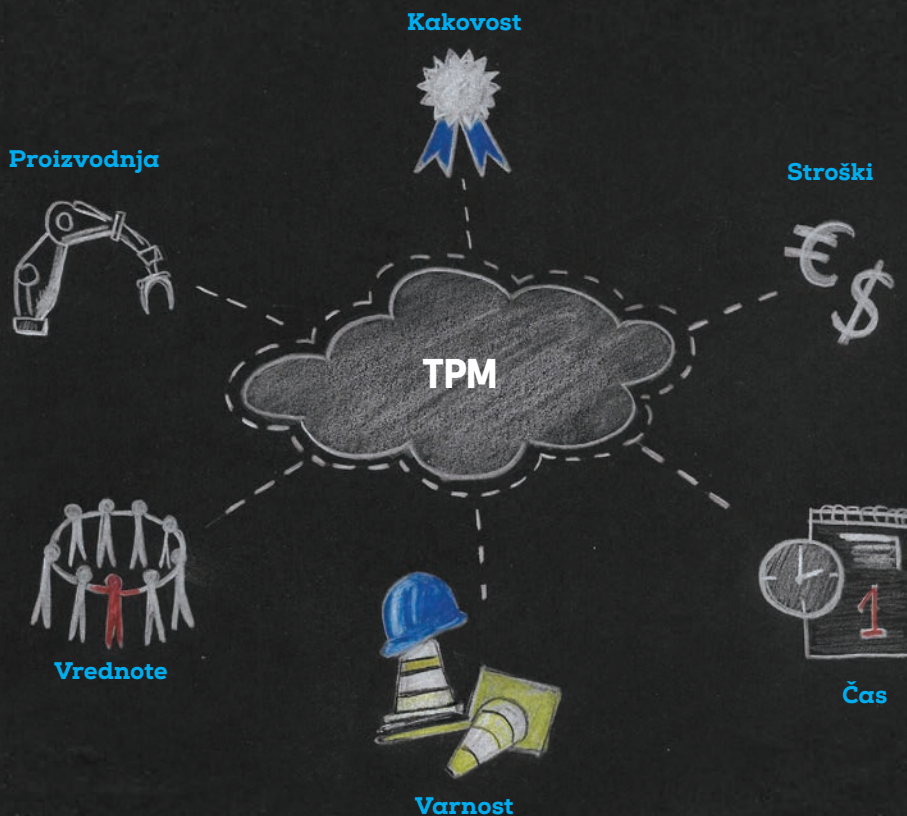
Zvonko Krošel,
Impol FT

"Izjava se linijski nadzor. Pričeli bomo z manjšimi pilotnimi projekti v vzdrževanju, predvsem se bomo najprej lotili vizualizacije in metode 5S."

mag. Tadej Lozinšek,
Impol PCP

"V vzdrževanje smo že vpeljali metodo 5S, in sicer vse do faze standardizacije in vzdrževanja standarda. To in še nekaj manjših nalog bo prioriteta vzdrževanja v naslednjih mesecih"

TPM (celovito produktivno vzdrževanje) vpliva na boljše obvladovanje številnih področij dela v podjetju

Intervju: Željka Kutija, vodja sistema poklicnega zdravja in varnosti

Sem človek, ki ne obupa zlahka

Tekst: Urša Zidanšek

Željka Kutija se je v Impolu znašla že kot študentka. Ker rada dela z ljudmi in je tudi precej praktičen tip človeka, ji je bilo delo na področju poklicnega zdravja in varnosti pisano na kožo, zato se je v Impolu odločila ostati. Impolčani jo v večini poznamo kot predavateljico na usposabljanjih in osebo, ki skrbi za delovne nezgode, vendar njeno delo zajema še veliko več. V svoji karieri je doslej izpeljala različne projekte na področju poklicnega zdravja in varnosti. Z njo smo se pogovarjali predvsem o splošnem stanju na njenem področju.

Kako to, da ste izbrali poklic s področja varnosti in zdravja pri delu?

Rada delam z ljudmi. Ljudje pravijo, da že izgledam prijazen tip človeka. Ni vsakdo primeren za delo z ljudmi, ker je to zahtevno delo, ki zahteva celega človeka. Včasih mi je zelo težko, ko moram nekemu dokazovati prispevek lastne krivde ali neprevidnosti pri utemeljevanju glavnega vzroka pri delovni nezgodi. Ampak to je moje delo, sem človek, ki ne obupa zlahka. Prav tako sem zelo tehničen tip, oboje skupaj je privedlo to tega, da sem se odločila za ta poklic.

Kakšno je bilo stanje na področju poklicnega zdravja in varnosti (PZV), ko ste prišli v Impol?

V Impol sem prišla konec leta 1999 kot študentka na redno

prakso in tukaj tudi ostala. Tedaj so/smo začeli v Impolu z uvajanjem standarda OHSAS 18001. Certifikacija je sledila decembra 2000. Ko sem prišla v Impol, je bilo področje PZV še v povojih, začeli smo z vzpostavljanjem evidenc, ki jih zahteva zakonodaja, s prenovo usposabljanj, z izdelavo ocene tveganja za vsa sistemizirana delovna mesta ... Na kratko rečeno: začeli smo postavljati temelje sistema OHSAS 18001. Na področju delovnih nezgod je bilo stanje porazno, letno se jih je pripetilo čez 100 (na 800 zaposlenih), od tega jih je bilo približno deset na leto takšnih s težjimi posledicami oziroma so bile označene kot težje delovne nezgode, zaradi katerih je imel poškodovanec trajno telesno okvaro.

Kako pa stanje na tem področju ocenjujete sedaj?

Stanje je zadovoljivo. Še vedno pa so priložnosti za izboljšave, sploh na področju preprečevanja delovnih nezgod in preventivnega ukrepanja. Žal je še vedno nizka stopnja zavedanja s strani nekaterih zaposlenih in odgovornih (nadrejenih) oseb glede namena in pomena področja poklicnega zdravja in varnosti. Prav tako je nizka stopnja zavedanja, da smo tudi sami odgovorni za svojo varnost na delovnem mestu. V letu 2015 smo začeli z vpeljevanjem linijskega nadzora v družbah skupine Impol. Z uvedbo projekta si med ostalim prizadevamo tudi za dvig ozaveščenosti s strani zaposlenih.

Željkinih top 5

Kateri projekti, ki ste jih izvedli v preteklih letih, so vplivali na splošno izboljšanje stanja?

Timska obravnava delovnih nezgod z namenom ugotavljanja temeljnega vzroka delovne nezgode z namenom odprave le-tega je aktivnost, ki je vplivala na zmanjšanje delovnih nezgod. Prav tako je bilo vloženega veliko truda v izboljšanje delovnih pogojev, na primer avtomatsko zlaganje rondel na 500- in 400-tonski štanci, pokrito skladišče v Impolu LLT in podobno.

Kaj pa delovne nezgode, kje se po vašem mnenju skriva vzrok, da jih je še vedno preveč?

Kot sem že omenila, je razlog v nizki stopnji zavedanja s strani nekaterih zaposlenih in odgovornih (nadrejenih) oseb glede namena in pomena področja poklicnega zdravja in varnosti. Treba bi bilo pooprčiti nadzor nad načinom izvajanja dela s strani zaposlenih, velikokrat pri obravnavi (rekonstrukciji dogodka) delovne nezgode ali pa pri izvajanju praktičnega preizkusa usposobljenosti zaposlenih na delovnem mestu ugotavljamo, da zaposleni ne dela skladno z navodili za delo in navodili za varno delo. Pogosto je vzrok v tem, da zaposleni hoče delo prej zaključiti oziroma prehitva sam postopek dela. Primer: zaposleni med delom na delovni opremi ugotovi, da ta ne deluje optimalno. V primeru, da bi stroj ustavil, bi to za sabo potegnilo še dodatne aktivnosti, kot so ponovno vpeljevanje traku, ponovna nastavitve potrebnih parametrov ... Zato se samoiniciativno in na osnovi lastne presoje odloči, da bo napako odpravil med samim delovanjem stroja. Z deli telesa posega med vrteče, nevarne dele stroja, kar najpogosteje privede do težje delovne nezgode in trajnih posledic za poškodovanega. Res je, vsaka medalja ima dve plati. Ponavadi takemu temeljnemu vzroku za nastanek delovne nezgode botrujejo še drugi vzroki, kot so slabo zapisan postopek dela v točki, kako ukrepati v primeru incidentne situacije, blokirana varnostna zaščita na delovni opremi.

Na kakšen način bi lahko to popravili?

Z izvajanjem rednih nadzorov nad stanjem v proizvodnih procesih, rednimi usposabljanji in s preverjanji usposobljenosti zaposlenih na delovnih mestih, z dodatno stimulacijo zaposlenih, ki ne kršijo zahtev varnega dela in še dodatno spodbujajo druge k varnemu pristopu k delu.

Kako ocenjujete kulturo in odnos zaposlenih in vodstva do PZV?

Kultura na tem področju se mi zdi nizka, od vodstva pa bi pričakovala aktivnejše vključevanje v projekte, ki so namenjeni izboljšanju stanja na področju PZV pri samem izvajanju. Včasih samo potrditev projekta s strani vodstva ne zadostuje.

Se zaposleni zavedajo, da so za svoje zdravje in varnost v prvi vrsti odgovorni sami?

Nekateri ja, nekateri ne. Dobro je, da se večina zaposlenih vseeno zaveda, da so sami odgovorni za lastno varnost in zdravje tako na delovnem mestu kot tudi v domačem okolju.

Kako ocenjujete prispevek DPZ Impol na sistem PZV v skupini Impol?

Prispevek DPZ Impol je zelo dober. Zaposleni imajo širok izbor aktivnosti, s katerimi lahko pozitivno vplivajo na svoje zdravje. Prav tako DPZ Impol ponuja številne aktivnosti, ki so usmerjene v spremembo slabih navad pri posamezniku: šola zdrave prehrane, šola hujšanja, šola odvajanja kajenja ... Prvotni namen društva je zaposlenim nuditi rekreacijo in možnost druženja, kar je bila tudi želja zaposlenih v skupini Impol, glede na izsledke raziskave o »prisotnosti dejavnikov stresa in metod sproščanja«, izvedene v letih 2010 in 2011 v skupini Impol.

Kako pa vi za svoje zdravje poskrbite izven Impola?

Predvsem s sprehodi v naravi, z druženjem s pozitivnimi ljudmi in zdravo hrano.

V kratkem pričakujete naraščaj. Kako preživljate prosti čas z družino?

Zaenkrat mi delo ne predstavlja večjih težav pri usklajevanju osebnih in službenih obveznosti. Da je temu tako, se lahko predvsem zahvalim podpori in razumevanju s strani partnerja in delodajalca. Čas s svojo družino pa najraje preživim v naravi.

KARTE TAROK

Dobra partija kart v družbi prijateljev.

DOBRA KNJIGA

Za sprostitev in pridobivanje novih znanj.

PALICE ZA HOJO

S sprehodi v naravi poskrbi za zdravje.

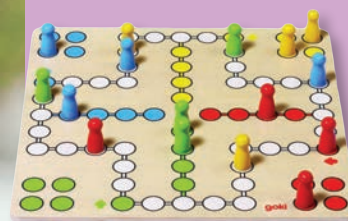
FOTOAPARAT

Jo spremlja v službi in doma.

ČLOVEK NE JEZI SE

Za igro s sinom.

Črno zlato izgublja vrednost

Drzne napovedi o velikem padcu cene nafte postajajo resničnost

Tekst: Urša Zidanšek

V začetku leta se je nafta močno pocenila. Nazadnje so bile cene nafte tako nizke leta 2003. Goldman Sachs, ki je že septembra napovedal padec nafte na 20 dolarjev, zdaj sporoča, da bodo še v drugi polovici letošnjega leta surovine vstopile v nov bikovski trend. Gre za odsev tistega, kar trdijo številni analitiki – da bo šlo surovin-skemu trgu še slabše, preden bomo videli preobrat. Cena nafte je trenutno zelo spreminjajoča se, pravzaprav doživlja velika nihanja iz ure v uro.

Vzroki za nižanje cen

Znižane cene nafte so po besedah analitikov posledica preplavljenosti trga, kar pomeni, da povpraševanje ne dohaja ponudbe. Ponudba se lahko še izdatno poveča, saj Iran po odpravi sankcij napoveduje velik povratak na naftni trg. Iran ima namreč četrte največje (dokazane) zalo-

Bikovski trend (bull market) je označena za naraščanje tečajev delnic na določenem borznem trgu skozi daljše obdobje in je povezan s povečanjem zaupanja vlagateljev v trg.

sodov. Skupna dnevna proizvodnja nafte v Iranu naj bi tako do konca leta znašala okoli pet milijonov sodov nafte na dan, medtem ko svetovna poraba nafte znaša okoli 90 milijonov sodov nafte.

Več nafte = nižje cene = manj prihodkov

Takšne razmere na trgu vladajo že nekaj časa, a države članice kartela Opec kljub temu proizvodnje ne zmanjšujejo. Zakaj? Po mnenju analitikov si predvsem Savdska Arabija želi s trga izriniti tekmece, ki imajo precej višje stroške proizvodnje.

1 sodček nafte
=
159 litrov

90 milijonov sodčkov:
porabimo dnevno na
svetu.

Nižje cene nafte povzročajo težave

Nizke cene nafte že nekaj časa v prvi vrsti seveda tolčejo po naftnih družbah (BP je pred dnevi objavil, da bo odpustil pet tisoč zaposlenih) in gospodarstvih držav, ki so še »včeraj« veljale za obetavne trge. Med prvimi je posledice začutila Rusija, ki je v recesiji in so jo hkrati prizadele tudi sankcije EU in ZDA. Cene nafte na današnjih ravneh utegnejo prej ali slej pripeljati tudi do bankrota Venezuele, v Braziliji pa ustavljajo tako rekoč vse nove naložbe v naftni industriji.

Tudi zalivske države, med njimi Savdska Arabija, odpravljajo subvencionirane cene goriv in govorijo o varčevanju, preveliki porabi javnega sektorja, reformah ... Po predvidevanjih Mednarodnega denarnega sklada lahko Savdska Arabija s cenami nafte, ki se gibljejo okoli 50 dolarjev za sod, preživi okoli pet let, precej bolj odporni pa so Združeni arabski emirati, Kuvajt in Katar.

V precejšnji stiski se je znašla tudi ena najbogatejših evropskih držav – Norveška. Po pisanju Bloombergga naftna industrija pomeni četrtnino BDP države in na Norveškem že govorijo o krizi, ki bo hujša kot leta 2008. Bloomberg še piše, da so nizke cene nafte iz norveške naftne industrije že odnesle 30 tisoč delovnih mest. A to je po mnenju analitikov šele začetek, kriza v naftni industriji se utegne kmalu pokazati tudi v drugih sektorjih, ki so jih poganjale naftne krone.

Napovedi nove recesije?

Številne svetovne agencije in različni analitiki se sprašujejo, ali je pred vrati naslednja recesija. Analitiki finančne korporacije Morgan Stanley menijo, da je možnost recesije v tem letu 20-odstotna. Različne organizacije navajajo, da so za svetovno

v USD na sod

Gibanje tečajev surove nafte na svetovnem trgu

ge nafte na svetu. Napovedali so, da bodo dnevno proizvodnjo takoj povečali za pol milijona sodov nafte, do konca leta pa naj bi se dnevna proizvodnja povečala kar za milijon

V zalivskih državah je proizvodnja nafte sicer najcenejša, kar pomeni, da si lahko privoščijo prodajo nafte po nižjih cenah. Kako dolgo, je drugo vprašanje.

gospodarstvo nevarne tudi težave Kitajske. Po novem letu je namreč pekinška borza beležila strm padec vrednosti delnic. V zadnjem četrtletju je bila rast na letni ravni le 6,8-odstotna, kar je najmanj v zadnjih 25-ih letih.

Mednarodni denarni sklad je pred dnevi objavil popravljene napovedi za letošnje leto. Obete je v primerjavi z oktobrsko napovedjo znižal za dve desetinki odstotne točke na 3,4 odstotka. Bistvene spremembe so napovedali za ZDA, kar tudi pojašnjuje večjo zaskrbljenost ameriških analitikov. Na drugi strani pa je Mednarodni denarni sklad napovedi za evrsko območje nekoliko izboljšal, in sicer z 1,6 na 1,7 odstotka pričakovane rasti.

Zakaj lahko nižje cene nafte vplivajo na gospodarsko rast?

V običajnih razmerah nižje cene nafte blagodejno vplivajo na gospodarstvo zaradi zniževanja stroškov industrije in gospodinjstev ter posledično

Nafta kot vir energije?

Pred milijoni let je iz ostankov morskih rastlin in živali, ki so poseljevali pramorja, nastala surova nafta. Izkoriščanje surove nafte kot vira energije se je začelo leta 1854 z odkritjem svetilke na kerozin. Od takrat dalje je bilo načrpanih okoli 650 milijard sodčkov nafte, po predvidevanjih pa naj bi zemeljska skorja skrivala še okoli 1.000 milijard sodčkov nafte.

Nafta je kot najpomembnejši globalni nosilec energije najvažnejša surovina industrijske družbe. Pri ustvarjanju elektrike in toplote je nepopustljiva in služi kot gorivo pri skoraj vseh transportnih sredstvih. V kemijski industriji se uporablja kot dodatek pri proizvodnji številnih umetnih mas, uporablja se celo v kozmetiki in pri proizvodnji zdravil.

vodijo v rast porabe. Toda glede na to, da v zadnjem letu in pol beležimo 70-odstotno pocenitev nafte, je to privedlo do negativnih dejavnikov, kot so zmanjšano povpraševanje in uvoz držav izvoznice nafte ter zmanjšanje naložb naftnih in plinskih družb.

In kaj bomo občutili potrošniki?

Dejstvo je, da pocenitev nafte naj-

boljše vpliva na nas, končne porabnike. Se spomnite, koliko ste za liter bencina ali dizla plačevali januarja 2013? Liter dizla je stal 1,407 evra, liter 95-oktanskega bencina pa 1,516 evra. Torej vas 50-litrski tank dizla danes stane dobrih 20 evrov manj kot pred tremi leti, tank bencina pa skoraj 18 evrov manj. Če to preračunate na letno raven, so prihranki še večji.

Pridobivanje nafte

Nafto pridobivajo z vrtnjem in s črpanjem na kopnem in na morjih. Največje države proizvajalke so države Bližnjega vzhoda, Rusija, ZDA, Nigerija, Venezuela, Mehika, Norveška, Združeno kraljestvo.

V državah Bližnjega vzhoda leži več kot 60 odstotkov preostalih svetovnih naftnih zalog, največ v Savdski Arabiji. Surova nafta je zmes organskih in anorganskih spojin. Po ocenah strokovnjakov vsebuje od 100.000 do 1.000.000 anorganskih spojin. Med organskimi spojinami v nafti pa prevladujejo ogljikovodiki.

Nafto je pred rabo treba predelati tako, da najprej odstranijo vodo, raztopljene snovi in druge primesi. Pline izločajo s frakcionirno destilacijo: velika kolona, ki jo imenujejo frakcionirna kolona, je na dnu zelo vroča, proti vrhu pa vedno hladnejša. Vrela nafta vstopa v kolono kot para, ob dviganju pa se vse bolj hladi. Tako ločijo nafto glede na različna vrelišča

na bencin, kerozin, plinsko olje in preostanek. Z vakuumsko destilacijo dobijo motorna olja, strojna olja, mazalna olja. Preostanek pri tem pa se uporabi za maziva, industrijska kurilna olja in bitumen.

Različne vrste nafte

Na svetu obstaja veliko vrst surove nafte, ki imajo vse različne lastnosti in cene. Na terminskih borzah v Londonu in New Yorku se trguje s standardiziranimi produkti, s tako imenovano referenčno nafto. Cene vseh ostalih sort se ugotovijo na podlagi odbitka ali pribitka od referenčne nafte. ZDA najpogosteje trgujejo z referenčno nafto iz West Texasa – Intermediate (WTI). V Aziji prevladuje trg Dubajski Fateh. Nadaljnje referenčne nafte so iz Leone, Tijuane, Aljaskine North Slope, Zuetina ali Uralsca.

Cene nafte za avtomobile po svetu (evro/liter):

Evropa: 1,02
Avstralija: 0,91
Srednja Amerika: 0,86
Afrika: 0,83
Južna Amerika: 0,77
Sevrna Amerika: 0,64
Azija: 0,62

Podobno je tudi pri kurilnem olju. Ob tem dodajmo, da so cene goriv v Sloveniji sicer skladne z evropskim povprečjem ali celo nekoliko nižje, pri obdavčenju pa smo med deseterico držav z največjimi bremenmi.

Viri: www.siol.net/novice/gospodarstvo/2016/01/cena_nafte_vse_blizje_20_dolarjem_za_sod.aspx; www.oil-price.net; longforecast.com/brent/crude-oil-forecast-for-2015-2016-and-2017.html; www.finance.net

Star kontinent se stara

Število starejših nad 65 let se je v zadnjih 60 letih v Evropi povečalo za štirikrat

Tekst: Nina Potočnik

Demografski trendi

Od leta 1960 do danes se je življenjska doba evropskega prebivalstva povišala za osem let, po napovedih pa naj bi se v naslednjih štiridesetih letih še dodatno podaljšala za štiri leta. Po teh napovedih bo v letu 2060 v strukturi prebivalstva največji delež ljudi, starih 65 let ali več (delež naj bi se povečal z 18 na 28 odstotkov). Tistih, ki bodo starejši od 80 let, bo celo več kot prebivalstva, mlajšega od 15 let.

Podjetja in zaposleni

Ko je bilo ustvarjeno evrsko območje, je povprečna starost prebivalstva znašala 38,2 leta. Do leta 2013 se je starost povišala na 42,7 leta. Do leta 2030 naj bi veliko gospodarstev zaposlovalo populacijo, ki bo v povprečju starejša od 45 let. Delodajalci se bodo morali učinkovito spopasti s starajočo se delovno silo, obenem pa znati upravljati s starostnimi razlikami med zaposlenimi.

Razlike v starosti

Vsi se staramo enako hitro ... po letih. Vendar so med ljudmi velike razlike glede njihove psihične in fizične starosti. Več študij je pokazalo, da so stresne delovne razmere z velikimi delovnimi obremenitvami povezane s hitrejšim staranjem in tudi z željo po prezgodnjem upokojevanju. Prav tako se želijo hitreje upokojiti ljudje, ki imajo nezdrav življenjski slog.

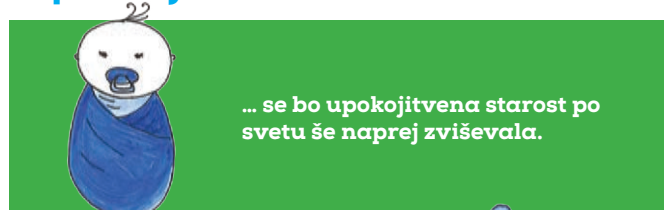
Sposobnosti starejših

Organizacije se pogosto otepajo zaposlovanja starejših, ker dvomijo v njihove sposobnosti. S starostjo se res zmanjšujejo funkcionalne zmogljivosti, vendar pa se povečujejo delovne izkušnje. Raziskave kažejo, da se delovna uspešnost ne zmanjšuje s starostjo in da je podprta z delovnimi izkušnjami. Dodatna prednost starejših so njihove "mehke" veščine. Načeloma so bolj zavezani delu, dajejo boljše navodila in bolje upravljajo medosebne odnose.

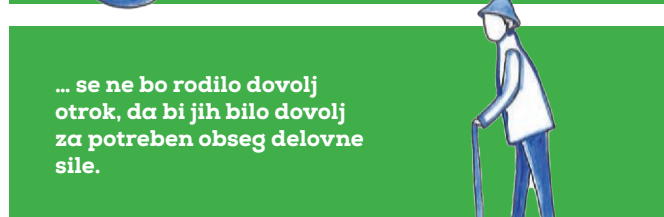
Management staranja

Management staranja je strateški in celovit pristop k upravljanju starosti. Pomeni tudi jasno vizijo, kako se bo v prihodnje upravljalo s starostno raznolikostjo delovne sile. Obstajajo različne metode: učinkovito obvladovanje stresa, preoblikovanje delovnih nalog, spodbujanje zdravega načina življenja med zaposlenimi, ergonomija na delovnem mestu, spodbujanje učenja, načrtovanje kariere, uvajanje mentorstva v obe smeri (prenos kompetenc od starejših na mlajše in obratno).

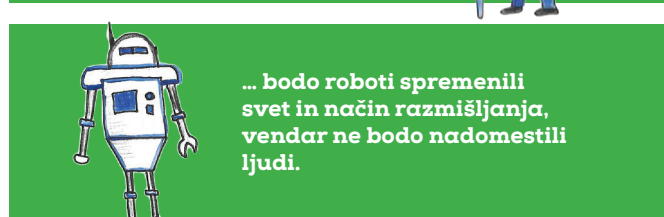
Napoveduje se, da ...

... se bo upokojitvena starost po svetu še naprej zviševala.

... se ne bo rodilo dovolj otrok, da bi jih bilo dovolj za potreben obseg delovne sile.

... bodo roboti spremenili svet in način razmišljanja, vendar ne bodo nadomestili ljudi.

Staranje zaposlenih v skupini Impol

V letu 2016 bomo po napovedih presegli povprečno starost 43 let

Povprečna starost v skupini Impol je v zadnjih sedmih letih doživljala precejšnja nihanja zaradi številnih dejavnikov. Bolj kot je okolje stabilno (brez zmanjševanj obsega proizvodnje in brez večjih širitev), manjša je fluktuacija in prav tako je manjše zaposlovanje, kar vpliva na to, da se povprečna starost zaposlenih povečuje.

V letih **2008 in 2009** smo zmanjševali število zaposlenih zaradi posledic gospodarske krize. Ker v letu 2009 nismo podaljševali pogodb za določen čas, so zaposlitev izgubili številni mladi, zato se je tudi povprečna starost povečala.

V letu **2010** smo ponovno zaposlovali. Ker smo se v času recesije posluževali mehkih variant odpuščanja, smo iz poslovnih razlogov odpustili zaposlene, ki so se lahko po izteku prejemanja nadomestila na Zavodu RS za zaposlovanje tudi upokojili. Posledično se je povprečna starost zaposlenih v letu 2010 zmanjšala.

V letu **2011** smo zaradi povečanega obsega dela povečevali število zaposlenih in pretežno zaposlovali mlajše delavce. Leto 2011 je bilo edino leto, ko je povprečna starost padla pod 40 let.

V letu **2012** smo število zaposlenih povečevali tudi zaradi prenosa zaposlenih iz drugih družb, kjer je bila povprečna starost zaposlenih primerljiva z Impolskim povprečjem. Skupini Impol se je pridružila družba Rondal, d. o. o., z 59 zaposlenimi.

V letu **2013** smo prevzeli tri zaposlene iz družbe Bistral, d. o. o., večjih zaposlovanj pa v tem času ni bilo. Povprečna starost je bila najvišja v letu 2014, ko se je že približala starosti 43 let.

V letu **2015** pa smo prevzeli 12 zaposlenih iz družbe Upimol 2000, d. o. o. Prav tako se je na novo zaposlilo 49 ljudi. Slednje je ponovno nekoliko pomladilo starostno strukturo.

V letu **2016** načrtujemo, da se bo zaradi nizke fluktuacije in zmanjšanih potreb po zaposlovanju dodatnih zaposlenih s trga dela povprečna starost zaposlenih v družbah v skupini Impol v Slovenski Bistrici povzpela na 43 let.

Ali ste vedeli?

- **Biološka starost ni nujno enaka starosti v letih. Nekateri 80-letniki imajo enake mentalne sposobnosti kot 20-letniki.**
- **Starejši ljudje so uspešnejši v reševanju družbenih vprašanj in konfliktov.**
- **Starejši ljudje so v povprečju bolj zadovoljni s svojo zaposlitvijo.**
- **Dlje živijo ljudje, ki so aktivni, predani delu in imajo srečen zakon.**

Primerjava

Med mlajšimi in starejšimi zaposlenimi so razlike v dodatkih na plačo in številu dni dopusta. Če se povprečna starost zaposlenih dviguje, se delodajalcu povečuje tudi strošek dela.

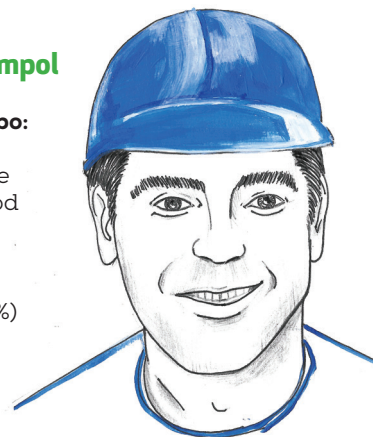
Delavec, ki ima pri 28 letih 8 let delovne dobe v skupini Impol

Dodatek pri plači za delovno dobo: + 5,6 % od osnovne plače

- Za vsako leto skupne delovne dobe dodatek v višini 0,5 % od osnove (+ 4 %)
- Za delovno dobo v skupini (v sistemu Impol) dodatek v višini 0,2 % od osnove (+ 1,6%)

Število dodatnih dni dopusta: 2

- 2 dni dopusta po kriteriju delovne dobe

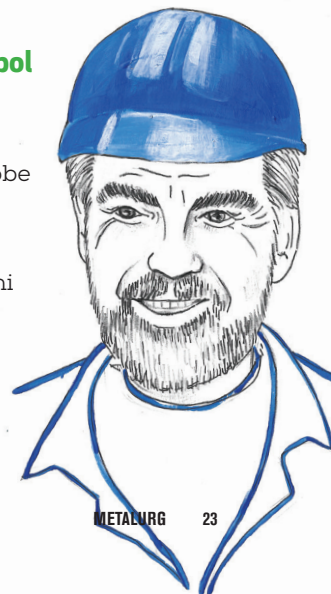
Delavec, ki ima pri 58 letih 38 let delovne dobe v skupini Impol

Dodatek za delovno dobo: + 26,6 % od osnovne plače

- Za vsako leto skupne delovne dobe dodatek v višini 0,5 % od osnove (+ 19 %)
- Za delovno dobo v skupini (v sistemu Impol) dodatek v višini 0,2 % od osnove (+ 7,6 %)

Število dodatnih dni dopusta: 8

- 5 dni dopusta po kriteriju delovne dobe
- 3 dni dopusta na starost

Delovnih nezgod občutno preveč

Poostreni ukrepi za varno delo

Tekst: Željka Kutija

Leto 2015 je bilo izjemno leto na številnih področjih, a žal ne na področju varstva pri delu. V preteklem letu se je namreč pripetilo kar 39 delovnih nezgod, od tega ena težja. Stanje z nezgodami se je v primerjavi z letom 2014 poslabšalo, kar je zelo zaskrbljujoče.

Številne nezgode bi lahko preprečili z več pazljivosti

Največ nezgod se je v lanskem letu pripetilo zaradi neustrezne uporabe delovne opreme oziroma neustreznega vzdrževanja delovne opreme in posledično nepravilnega obveščanja o poškodbah na delovni opremi. Slednje pomeni neupoštevanje navodil za varno delo, saj mora vsak zaposleni pred pričetkom dela preveriti ustreznost delovne opreme. Zaradi nepazljivosti se je pripetilo kar osem nezgod in sedem neposredno zaradi neupoštevanja navodil za delo. Pet nezgod, ki so se pripetile zaradi slabo zapisanih postopkov dela, kaže na potrebo po pregledu delovnih navodil in preverjanju postopkov opravljanja dela.

Graf 1: Vzrok delovne nezgode

Delovna oprema	9	
Človeški faktor	8	
Neupoštevanje navodil za delo	7	
Slabo zapisan postopek dela	5	
Slabo vzdrževane pohodne poti	3	
Neuporaba osebne varovalne opreme	2	
Dvigovanje bremen	1	
Neurejeno delovno mesto	1	
Viličarist	1	
Službena pot	1	
Neustrezna delovna oprema	1	

Ali ste vedeli?

- Stopnja pogostosti nezgod je pri mladih delavcih višja kot pri drugih starostnih skupinah. Starejše delavce doleti več nezgod s smrtnim izidom.
- Stopnja pogostosti nezgod je višja v malih in srednje velikih podjetjih.
- Stopnje pogostosti nezgod so najvišje v kmetijstvu in gradbeništvu.
- Stopnja pogostosti nezgod je višja pri izmenschkih delavcih.

Graf 2: Delež delovnih nezgod glede na število zaposlenih

Impol LLT	5,07	
Stampal SB	4,88	
Impol PCP	4,43	
Rondal	3,28	
Unidel	2,70	
Impol FT	2,38	
Impol R in R	0,00	
Impol Infrastruktura	0,00	
Impol, d. o. o.	0,00	

Brez nezgod samo dve izmeni

V skupini Impol so se pripetile nezgode v prav vseh delovnih izmenah z izjemo dveh – Vladimirja Kaca (Impol FT) in Janeza Juharta (Impol PCP). Največ nezgod na zaposlenega se je letos pripetilo v družbi Impol LLT, sledijo Stampal SB, Impol PCP, Rondal, Unidel in Impol FT.

Ukrepi v skupini Impol

Z namenom zmanjšanja delovnih nezgod so se sprejeli številni ukrepi:

1. Priprava **standardov za delovodje** s področja dela z zaposlenimi.
2. Poostren **nadzor nad uporabo varovalne opreme**: nadzor nad uporabo varovalne opreme morajo izvajati neposredno nadrejeni. V primeru, da se v času izvajanja nadzora ugotovi, da zaposleni ne uporablja varovalne opreme, lahko pisno opozorilo prejmeta zaposleni in delovodja.
3. **Pisna opozorila** za poškodovance, ki niso upoštevali delovnih navodil in pisna opozorila za delovodje poškodovanih, ki jih niso ustrezno usposobili za delo.
4. Poostren **nadzor nad stanjem alkoholiziranosti**.
5. Pospešeno **urejanje delovnega okolja**, za kar so odgovorni vodje proizvodnih procesov.
6. **Nagrada za izmeno, ki bo v letu 2016 imela najnižji delež nezgod na zaposlenega.**

Nezgode pomenijo odsotnost od dela

Zaradi delovnih nezgod je bilo izgubljenih 6.298 ur oziroma 787,25 delovnega dneva. Povprečno trajanje ene bolniške odsotnosti iz naslova delovne nezgode je bilo 20,19 delovnega dneva. Število primerov odsotnosti z dela zaradi delovne nezgode je v letu 2015 na 100 zaposlenih znašalo 3,56, bolniški stalež pa 0,27.

Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela zaradi delovne nezgode je bilo najdaljše v družbi Stampal SB, in sicer 32 delovnih dni, sledita družbi Impol FT z 31,5 delovnega dneva in družba Impol PCP z 19,84 delovnega dneva.

Graf 3: Povprečno trajanje ene odsotnosti z dela zaradi delovne nezgode v dnevih

Stampal SB	32,00	
Impol FT	31,50	
Impol PCP	19,84	
Unidel	15,00	
Rondal	12,00	
Impol LLT	9,57	
Impol R in R	0,00	
Impol Infrastruktura	0,00	
Impol, d. o. o.	0,00	

Varna ravnanja

Urejeno delovno okolje

Uporaba osebne varovalne opreme

Upoštevanje navodil za delo

Vožnja viličarja skladno z navodili

Ali ste vedeli?

- V Evropski uniji vsakih nekaj minut nekdo umre zaradi vzrokov, povezanih z delom.
- Vsako leto se na sto tisoče delavcev poškoduje pri delu.
- Moški doživijo več nezgod kot ženske.
- Nezgode, ki se pripetijo ponoči, so pogosto usodnejše od nezgod ob drugih urah.
- Najpogostejše nezgode so rane in površinske poškodbe.

Božidar Žerjav, Impol PCP

Izobrazba: metalurg

Domače mesto: Jurišna vas

Zaposlen v skupini Impol od: 1988

Trenutno DM: stiskalec 1

Kaj te je pripeljalo sem?

Takoj po končani srednji šoli sem se zaposlil v Impolu.

Kaj ti je všeč pri tvojem delu?

Delo je razgibano, s sodelavci se dobro razumemo in zadovoljen sem tukaj.

Družina?

Sem sam.

Kako napolniš svoje baterije?

Rad planinarim. Ukvarjam pa se tudi s čebelarstvom in z zeliščarstvom in imam svoj zeliščni vrt.

Najljubša hrana?

Morska hrana.

Kako bi se opisal s tremi besedami?

Pripravljen sem pomagati, dober po srcu in mirne narave.

Misel za zaposlene?

V življenju moramo biti pošteni in slediti moramo svojim ciljem.

Robert Pahič, Impol PCP

Izobrazba: metalurg

Domače mesto: Leskovec

Zaposlen v skupini Impol od: 2000

Trenutno DM: metalurg 2

Kaj te je pripeljalo sem?

Pred Impolom sem opravljal različna dela, vendar me je delo v Impolu že od nekdaj zanimalo. Takoj, ko sem začel delati tukaj, sem vedel, da je to to.

Kaj ti je všeč pri tvojem delu?

Vse mi je všeč. Od dela do sodelavcev, vedno se kaj dogaja, nikoli nam ni dolgčas.

Družina?

Imam dve hčeri, najstnici, stari sta 17 in enajst let.

Kako napolniš svoje baterije?

V prostem času sem lovec, veliko se ukvarjam tudi s čebelarstvom. Med športi sta mi všeč nogomet in odbojka.

Najljubša hrana?

Pica.

Kako bi se opisal s tremi besedami?

Dobre volje, rad sem v družbi in rad se zabavam.

Misel za zaposlene?

Ob delu moramo uresničevati tudi druge življenjske cilje in ob tem znati uživati.

Peter Satler,

Unidel

Izobrazba: prometni inženir

Domače mesto: Visole

Zaposlen v skupini Impol od: 1988

Trenutno DM: telefonist

Kaj te je pripeljalo sem?

Že moj oče je delal tukaj, zato sem si tudi jaz želel zaposlitve v Impolu in tukaj sem.

Kaj ti je všeč pri tvojem delu?

Všeč mi je delo z ljudmi, da jim lahko pomagam in pri tem delu mi ni nikoli dolgčas.

Družina?

Živim sam, imam pa psa, dve muc, zajce in kokoške ter veliko prijateljev.

Kako napolniš svoje baterije?

Ukvarjam se svojimi živalmi, rad hodim okoli, poslušam glasbo in berem knjige, predvsem kriminalke in take z zgodovinsko tematiko.

Najljubša hrana?

Jem vse.

Kako bi se opisal s tremi besedami?

Rad pomagam, rad imam ljudi in živali ter sem komunikativen.

Misel za zaposlene?

Paziti moramo nase in na svoje zdravje ter biti dobri do drugih.

Matjaž Domadenik,

Rondal

Izobrazba: strojni tehnik

Domače mesto: Planica nad Framom

Zaposlen v skupini Impol od: 2010

Trenutno DM: delovodja

Kaj te je pripeljalo sem?

Prej sem delal že drugje, vendar me je želja po novih izkušnjah pripeljala v Impol.

Kaj ti je všeč pri tvojem delu?

Všeč mi je raznolikost, razgibanost dela in tudi odgovornost. Delo z ljudmi je zanimivo, a tudi zahtevno.

Družina?

Imam pet mesecev staro hčerko Pavlino.

Kako napolniš svoje baterije?

Ker študiram ob delu, časa za polnjenje baterij ni veliko. Prosti čas tako namenim delu doma na kmetiji in svoji družini.

Najljubša hrana?

Enolončnice.

Kako bi se opisal s tremi besedami?

Optimističen, deloven in družaben.

Misel za zaposlene?

Vsak se mora zavedati, zakaj hodi v službo – namreč v tem ni samo denar, ampak tudi odgovornost do drugih.

Foto: BTC Jakes

PROGRAM AKTIVNOSTI DPZ Impol pomlad 2016

Ob torkih in četrtek: 17.50-18.50.
TELOVADBA ZA ŽENSKE
Kje: Gasilski dom Impol, prostori društva.

Ob četrtek: 19.00.
TELOVADBA ZA MOŠKE
Kje: Gasilski dom Impol, prostori društva.

Ob ponedeljkih: 19.00.
DVORANSKO KOLESARJENJE
Kje: Kolesarski center Germ.

Ob sredo: 18.00-20.00.
NAMIZNI TENIS
Kje: Gasilski dom Impol, prostori društva.

Ob petek: 18.30.
ODBOJKA ZA ŽENSKE
Kje: Telovadnica srednje šole SB.

13. 2. 2016, 7.30.
TURNIR V MALEM NOGOMETU
Kje: Športna dvorana Slovenska Bistrica.

22. 2. 2016, termin po dogovoru.
KUHARSKI TEČAJ pod vodstvom kuhinje Sodexa.
Kje: Občinska kuhinja.

24. 2. 2016, 14.00.
DR. ROJ O ZDRAVJU IMPOLČANOV
Kje: Izobraževalni center.

18. 3. 2016, 18.00.
OBČNI ZBOR DPZ IMPOL
Kje: Gasilski dom Impol, prostori društva.

29. 3. 2016 - 1. 4. 2016, 14.00.
BIOTERAPIJE po metodi Zdenka Domaničiča
Kje: Gasilski dom Impol, prostori društva.

Za vse aktivnosti
Info in prijave: Sonja Justinek,
IC Impol, 02 845 3 905.

UGODNE CENE KART ZA ČLANE DPZ Impol

Grand hotel Primus Ptuj:

- štiriurna karta za kopanje: **9 EUR**,
- štiriurna karta za kopanje s savno: **13 EUR**.

Terme Ptuj:

- celodnevna karta za kopanje s savno: **8 EUR**.

Terme Zreče:

- celodnevna karta za kopanje (med tednom): **6 EUR**,
- celodnevna karta za kopanje (med vikendom): **7 EUR**.
- celodnevna karta za kopanje s savno (med tednom): **10 EUR**,
- celodnevna karta za kopanje s savno (med vikendom): **11 EUR**.

Smučišče na Treh kraljih:

- celodnevna karta: **16 EUR**,
- štiriurna karta: **13 EUR**.

Člani lahko karte ob predložitvi veljavne članske izkaznice DPZ Impol kupite pri Sonji Justinek v Izobraževalnem centru.

POPUSTI ZA ČLANE DPZ Impol

Terme Banovci, Banovci 1 a, 9241 Veržej: 20 % popust na celodnevno karto za kopanje za odrasle in 15 % popust na wellness storitve (razen kopeli) - priporočajo rezervacijo. Popusti se ne seštevajo.

Fitness Elipsus, Industrijska ulica 4, 2310 Slovenska Bistrica: popust v višini 10 % za karte v njihovi ponudbi, razen za tiste, ki so že v akcijski ponudbi. Popusti se ne seštevajo.

Fitness studio Korenjak, Partizanska 35, 2310 Slovenska Bistrica: mesečna karta za vadbo v fitnesu po ceni 35 evrov, dodatne ugodnosti za večmesečno zvestobo, akcijska cena osebnega trenerstva. Več informacij dobite pri njih.

SB Shop pod gondolo, Pohorska ulica 60, 2000 Maribor: popust v višini 20 % na vse redne cene, razen na elektroniko (Garmin, GoPro ...). Popusti se ne seštevajo.

Člani lahko vse popuste uveljavljate ob predložitvi veljavne članske izkaznice DPZ Impol.

NOVO: V letu 2016 bomo vsak mesec izmed vseh članov DPZ Impol z veljavno članarino izžrebali enega ali dva dobitnika praktične nagrade s področja športa, zdravja ali kulture.

Ta mesec podarjamo vstopnice za slovensko-dalmatinski večer, ki bo 17. 2. 2016. Prejemnika vstopnice sta: Franc Janžič (Impol PCP) in Franc Kaukler (Impol FT). Za podrobnosti lahko pokličete Sonjo Justinek v Izobraževalni center.

Vse, ki se udeležujete aktivnosti ali bi želeli do ugodnosti društva, prosimo, da **poravnate članarino in potrdite člansko izkaznico** pri Sonji Justinek v Izobraževalnem centru. Odločili smo se, da z namenom zagotavljanja najkakovostnejših storitev za vse člane društva DPZ Impol z 2016 pričnemo **natančno preverjati članstvo udeležencev**.

Impol F.I.T.

Prenovljena šola hujšanja

Letos smo prenovili šolo hujšanja. Potekala bo v obliki trimesečne delavnice preoblikovanja telesa za Impolčane pod vodstvom osebnega trenerja Jamesa M. Tomazina.

KAJ VSEBUJE?

- **Dvojno testiranje (na začetku in koncu šole hujšanja):** merjenje višine, merjenje teže, ITM, telesni obsegi, maščobna masa, mišice po telesnih delih, odstotek vode v telesu, notranje maščevje, test na kardio napravi, testiranje obremenitve.
- **Predavanje o zdravem načinu življenja s ključnimi poudarki za doseganje zdravega in fit telesa** za vse vključene v projekt in tudi vse člane DPZ Impol in vse ostale zaposlene v skupini Impol.
- **Trimesečna vodena vadba: 2x tedensko** (22 vadbenih enot + 2 testiranja), prilagojena vsakemu posamezniku (odvisna od rezultatov testiranja posameznikov).
- **Tedensko spremljanje napredka** s tehtanjem v Izobraževalnem centru (pri Sonji Justinek).
- **Enajst tedenskih »domaćih« nalog** za vsakega posameznika
- **Dvanajsttedenski »dnevnik uspeha«** za vsakega posameznika (spremljanje rezultatov in vsakodnevno pisanje jedilnika).
- **Enajsttedenski jedilnik** za vsakega posameznika.
- **Enkrat mesečno organizirani pohodi** v okviru DPZ Impol.

KJE?

Program se bo izvajal v **Centru Sonce**, Ljubljanska cesta 80, 2310 Slovenska Bistrica.

KDAJ?

Rok prijave: 22. 2. 2016 (prijave zbira Sonja Justinek v IC Impol).

Pričetek: 7. 3. 2016.

Zaključek: 27. 5. 2016 (pohod do Orgleca na Tinju).

SOUDELEŽBA POSAMEZNIKA?

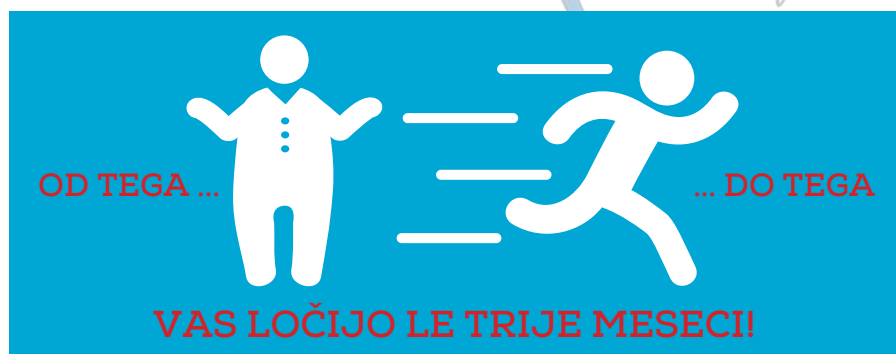
30 evrov na mesec.

(Toliko znaša prispevek vsakega udeleženca, ostale stroške krije DPZ Impol).

V znesek je vključen ves omenjen program + **dodatne ugodnosti**, ki jih boste aktivni člani deležni vsak mesec (karte za kopanje, športna prehrana ...).

ZMAGOVALEC?

Rezultati najboljših treh bodo predstavljeni v junijski številki Metalurga. Najboljši med najboljšimi (po ocenah trenerja) pa za **nagrado prejme mesečno karto za obiskovanje vadbe Centra Sonce**.

SEM IMPOLČAN, NE JAMRAM, AMPAK TELOVADIM IN SKRIBIM ZA SVOJE TELO!

NAGRADNO VPRAŠANJE:

KATERI ZNANI IMPOLČAN JE NA SPODNJI FOTOGRAFIJI?

Izmed vseh, ki boste pravilno odgovorili na vprašanje, bomo izžrebali enega, ki bo program Šole hujšanja 2016 obiskoval brezplačno!

Svoje odgovore pošljite na ursa.zidansek@kadrin.si, najkasneje do ponedeljka, 22. februarja 2016.

Kam na letošnji poletni oddih?

Preverite ponudbo počitniških kapacitet, ki vam je na voljo preko Impola

Zbrala: Urša Zidanšek

Ponudba Impol Stanovanj

Družba Impol Stanovanja upravlja s počitniškimi kapacitetami na slovenski obali in v Istri. V sezoni se menjava gostov izvede ob sobotah. Letos lahko v počitniških kapacitetah Impol Stanovanj letujete po naslednjem ceniku:

Izola

Apartma	03.07.-28.08.	26.6.-3.7., 28.8.-4.9.	Ostali termini
F-14	40,00 €/dan	35 €/dan	32 €/dan
E-5	45,00 €/dan	39 €/dan	35 €/dan
E-4	54,00 €/dan	46 €/dan	39 €/dan
L-24	53,00 €/dan	45 €/dan	38 €/dan
L-19	61,00 €/dan	51 €/dan	45 €/dan
L-M2	62,00 €/dan	52 €/dan	46 €/dan

Ankaran

Apartma	09.07.-18.08.	29.6.-9.7., 18.8.-28.8.	Ostali termini
Ankaran	39,00 €/dan	35 €/dan	29 €/dan

Červar-Porat

Apartma	09.07.-18.08.	29.6.-9.7., 18.8.-28.8.	Ostali termini
Červar-Porat	44,00 €/dan	35 €/dan	29 €/dan

- V cene je vračunan DDV, nista pa vključeni turistična taksa in prijava.
- Apartmaji so kategorizirani za bivanje največ štirih oseb.
- Izvensezonske cene veljajo za najmanj 3-dnevno bivanje.
- Ob rezervaciji apartmaja prejmete potrdilo o rezervaciji in vplačate akontacijo (100 evrov). Preostanek plačila poravnate ob prevzemu napotnice.
- V primeru odpovedi rezervacije ali predčasne prekinitve letovanja se akontacija ne vrne.

Ugodno dopustovanje na slovenski obali

Pomembno!

- Vsi apartmaji so klimatizirani.
- V apartmajih ni dovoljeno kaditi ali imeti živali.
- Apartma je treba po zaključku letovanja očistiti.

Informacije?

Več informacij dobite v času uradnih ur od ponedeljka do petka med 7.30 in 11.30.

Ponudba sindikata Skei

Sindikati ponujajo letovanje v počitniških domovih na Rabu in Malem Lošinju ter v brunaricah v Termah Banovci in na Treh kraljih.

Rab in Mali Lošinj

- Na morju je letos možno letovati v 10-dnevnih terminih.
- Prijavite se tudi za letovanje med prvomajskimi prazniki.
- Na Rabu lahko letujete v 3-, 4- ali 5-posteljnem apartmaju.
- Na Malem Lošinju lahko izbirate med 4- ali 6-posteljnim apartmajem.

Banovci

- Na voljo sta dva 4-posteljna apartmaja.
- Na dan menjave je treba apartma zapustiti do 12. ure, novi letovalci pa nastopijo letovanje ob 13. uri.
- V bivanje za štiri osebe so vključene štiri karte za kopanje.
- V Banovcih se menjave gostov izvedejo ob petkih.

Trije kralji

- Na voljo je šest 4-posteljnih brunaric.
- Akontacija za čiščenje znaša 50 €.
- Na dan menjave je treba apartma zapustiti do 12. ure, novi letovalci pa nastopijo letovanje ob 13. uri.

Postopek prijave

- **Prijave** za letovanje je treba oddati najkasneje **do ponedeljka, 29. februarja 2016**.
- Komisija se bo sestala v petek, 4. marca 2016.
- Rezultati razpisa bodo objavljeni v ponedeljek, 7. marca 2016.
- Rok za pritožbe je do 11. marca 2016, šele nato bodo rezultati uradni.
- **Letovalci boste morali nato do 25. marca 2016 poravnati akontacijo v vrednosti 50 evrov.** Kdor ne bo poravnal akontacije do roka, bo svoje mesto prepustil naslednjemu na čakalni listi. Ostali del plačila morajo letovalci poravnati najkasneje deset dni pred nastopom letovanja.
- Še vedno ostaja možnost obročnega plačila, vendar mora biti celotno letovanje poravnano pred odhodom.
- **Prijavnice** dobite v pisarni sindikata ali v vaših tajništvihi oziroma na mailih. Nepravilno izpolnjene prijavnice ne bodo upoštevane! Zaradi lažjega in hitrega kontakta je treba na prijavnico nujno napisati tudi vašo telefonsko številko. Komisija prav tako prosi, da na prijavnicih ne pišete vnukov, babic, dedkov, stricev, tet itd., saj jih ne morejo upoštevati pri točkovanju ali pri delitvi sob. V kolikor želi kdo na morje peljati tudi svoje svojce, mora izpolniti dve prijavnici.

Počitniški dom na Malem Lošinju je med Impolčani vsako leto ena izmed najbolj priljubljenih počitniških destinacij

Ne spreglejte!

- Prosimo vas, da dosledno spoštujete pravila iz Pravidnika o letovanju, kjer je izrecno **prepo vedano v domove voditi domače živali. Kršitelji bodo dobili prepoved letovanja.**
- Skladno z novim Zakonom o davčni blagajni več ni možno povračilo akontacije - poiskati morate menjavo. Zato vas prosimo, da se **systema s plačilom akontacij natančno držite.**
- Vse letovalce pozivamo, da **racionalizirate uporabo elektrike in vode** - predvsem poskrbite, da med uporabo klime ne odpirate oken in vrat.

Informacije?

Več informacij dobite v času uradnih ur sindikata Skei v njihovi pisarni od ponedeljka do petka med 7.30 in 15.00.

Imate vprašanje

Vprašanje št. 1

Zanima me, kdo naj uveljavlja davčno olajšavo za otroke?

Odgovarja: Rebeka Tramšek

Davčna olajšava za vzdrževane družinske člane pomeni, da se znižuje davčna osnova, posledično pa znesek davka, ki ga moramo plačati. V letošnjem letu znaša posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
Za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
Za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
Za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
Za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
Za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Učinek davčne olajšave je odvisen od tega, kako se davčna olajšava uveljavlja. Načeloma je izkoristek najslabši, če si starši olajšave delijo po otrocih (če na primer oče in mati izkoristita olajšavo vsak za enega otroka). Na splošno velja, da je bolje, če olajšavo za vse otroke v celoti (to pomeni za vse leto) ali vsaj v večjem delu (za več kot polovico mesecev) uveljavi tisti izmed staršev, ki ima višje dohodke. Slednje skoraj zagotovo drži v primeru, ko je razlika med letnimi dohodki očeta in matere večja od skupnega zneska davčne olajšave. Če imata oba približno enake dohodke, bo največji učinek, če vsak uveljavi olajšavo za vse otroke za polovico leta (eden za prvih šest, drugi za drugih šest mesecev). Priporočljivo je, da po prejemu vseh potrebnih podatkov za izračun na portalu e-davki napravite testni izračun dohodnine in učinka davčne olajšave za različne primere pri obeh starših, nato pa sprejmete odločitev o uveljavljanju oziroma spremembi uveljavljanja davčne olajšave, če je bila uveljavljana med letom. Če imate starejše otroke, ki delajo na podlagi napotnice študentskega servisa dlje časa, preverite tudi, ali se vam jih izplača uveljavljati kot vzdrževanega družinskega člana ali pa je za družinski proračun bolje, da otrok uveljavlja splošno olajšavo in dodatno splošno olajšavo.

Davčna olajšava za otroke se lahko uveljavlja med letom, in sicer pri izračunu akontacije dohodnine od plače (ali drugega dohodka, ki se prejema redno za mesečno obdobje) v višini 1/12 zneska posebne olajšave za vzdrževane družinske člane. V primeru, da želite davčno olajšavo uveljavljati pri izračunu akontacije dohodnine od plače, morate o tem obvestiti delodajalca z Obvestilom o uveljavljanju olajšave za vzdrževane družinske člane pri izračunu akontacije dohodnine, podatki pa se nato uporabijo tudi za informativni izračun dohodnine.

Če olajšave niste uveljavljali med letom, ali pa če želite medletno olajšavo spremeniti (ker ste na primer ugotovili, da bi bilo davčne olajšave za otroke bolje uveljaviti drugače), to storite z oddajo Vloge za uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, ki se mora oddati do 5. februarja na pristojni finančni urad.

Če zamudite prej omenjeni rok, lahko uveljavljate olajšavo ali način uveljavljanja olajšav za otroke spremenite z ugovorom na informativni izračun, ki ga starši z olajšavami za otroke običajno prejmemo v maju. Nato se vam bo ponovno odmerila dohodnina in se bodo pri tem upoštevale vaše spremembe. Bodite pozorni, za ta namen morata vložiti ugovor oba starša. Vračilo preveč plačane dohodnine boste tako prejeli v jesenskih mesecih.

Vprašanje št. 2

Kako je z očetovskim dopustom?

Odgovarja: Rebeka Tramšek

Od 1. 1. 2016 dalje imajo očetje pravico do očetovskega dopusta v trajanju 70 koledarskih dni, in sicer je 20 dni očetovskega dopusta plačanega, saj država zagotavlja očetovsko nadomestilo, za ostalih 50 dni pa država zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače.

Prvih 15 dni dopusta mora oče izrabiti do šestega meseca otrokove starosti, dodatnih 5 dni plačanega očetovskega dopusta pa v strnjem nizu po koncu starševskega dopusta, najkasneje pa do konca prvega razreda osnovne šole otroka. Nova ureditev velja za vse očete novorojenčkov, ki prvič uveljavljajo pravico do očetovskega dopusta (vloge vložene po 1. 1. 2016).

Odslej do 70 dni očetovskega dopusta

Do dodatnih 5 dni plačanega očetovskega dopusta pa so upravičeni tudi očetje otrok, mlajših od treh let, ki še niso uveljavljali ali niso v celoti izkoristili neplačanega očetovskega dopusta. Za tiste očete, ki imajo otroka starejšega od treh let, pa nova ureditev ne velja, saj pravice do neplačanega dopusta, ki se je sedaj delno preoblikovala v plačani dopust, več nimajo oziroma je ne morejo uveljavljati.

Vprašanje št. 3

Kakšen gasilni aparat naj uporabljam doma?

Odgovarja: Dejan Klančnik

Požarna varnost ni samo stvar podjetij in organizacij, ampak je izjemno pomembna tudi v domačem okolju. Številke so jasne – v domačem okolju se zgodi 60 odstotkov vseh požarov in 70 odstotkov vseh žrtev izhaja iz domačega okolja. Četrtnina vseh požarov v naših domovih se zgodi med 22. in 6. uro, torej v času, ko nas večina spi in se ne zavedamo dogajanja okoli nas.

Čeprav je voda še vedno najbolj razširjeno gasilno sredstvo, nam pri začetnih in manjših požarih ne koristi vedno. Pri požarih na notranji opremi, kot je akustika, bela tehnika, računalniška oprema in podobno, je vprašljiva tudi njena učinkovitost. Voda je prav nevarna pri gašenju gorečih rastlinskih olj ali živalskih maščob. Zato je nujno, da imamo v hiši tudi gasilni aparat. Najbolje je kupiti dva gasilnika. Prvega vsaj 6-kilogramskega na gasilni prah namestimo v garažo ali pred kurilnico. Z njim bomo uspešno pogasili vse vrste začetnih in manjših požarov. Ustrezni so tudi gasilni aparati na ABC-prah, ki so primerni za gašenje trdnih, tekočih in plinastih gorljivih materialov. Praksa je pokazala, da kar veliko požarov nastane v garažah, kletih in drugih stranskih prostorih, kjer pogosto vršimo razna manjša vzdrževalna dela, barvamo, varimo, popravljamo hišne naprave in stroje. Druga »nevarna točka« v domačem okolju je kuhinja oziroma prostor, kjer se pripravlja hrana. Najbolj idealno bi bilo, da nabavimo tudi 5-kilogramski gasilnik na ogljikov dioksid in ga imamo nekje pri vходу v kuhinjo. Zelo učinkovito sredstvo za požarno zaščito manjših zaprtih prostorov brez stalne prisotnosti ljudi so tudi samodejne gasilne ampule bonpet. Vsekakor je dobro stanovanje opremiti z detektorji dima, ki nas bodo še pravočasno opozorili na nevarnost.

Za varstvo pred požarom moramo tako kot na delovnem mestu poskrbeti tudi doma

TOP 10

zanimivih dejstev, ki jih niste vedeli!

Rusija vse do leta 2011 **piva** ni obravnavala kot alkoholno pijačo.

Dve tretjini ljudi na svetu še nikoli v živo ni videlo **snega**.

Povprečni **človek** v svojem življenju **prehodi razdaljo treh dolžin** poti okoli sveta.

Žirafe imajo tako dolg **jezik**, da lahko z njim **očistijo svoja ušesa**.

Moški imajo **šestkrat** več **možnosti**, da jih zadane **strela** kot **ženske**.

Coca-Cola bi bila **zelene** barve, če ne bi vsebovala barvil.

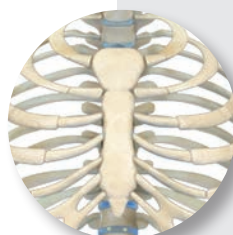

Nojevo oko je **večje** od njegovih **možganov**.

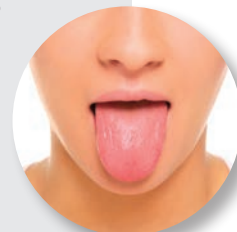

Psi si lahko zapomnijo do **250 besed** in **kretenj**.

Kot posledica dihanja se naša **rebra** v enem letu **premaknejo** približno **pet milijonkrat**.

Jezik je **najmočnejša mišica** v človeškem telesu.

Februarja in marca ne zamudite:

Vir: Turistično informacijski center

Kaj? 8. Etnološki večer »Kje so tisti lepi, stari časi«

Kdaj? 20. 2. ob 18.00

Kje? Večnamenska dvorana na Zgornji Ložnici

Kdo? TD Zgornja Ložnica vabi na 8. Etnološki večer, ki ga bodo s svojim nastopom popestrile Ložniške ufarce, gosta večera pa bosta Cita in Jože Galič.

Kaj? Vesele zimske počitnice

Kdaj? Od 22. 2. do 26. 2., vsak dan od 10.00 do 13.00

Kje? Pionirska knjižnica Slovenska Bistrica

Kdo? V času zimskih počitnic bodo v Pionirski knjižnici organizirane ustvarjalne delavnice s knjigo v roki za otroke od 1. do 9. razreda. Udeležba na delavnicah je brezplačna, v spremstvu staršev pa se lahko delavnic udeležijo tudi predšolski otroci.

Kaj? Predavanje »Zamolčane zdravilne moči začimb«

Kdaj? 23. 2. ob 18.00

Kje? Slomškov dom v Slovenski Bistrici

Kdo? Kulturno društvo Slomšek in Planet znanja v sodelovanju s Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica vabita na predavanje Sanje Lončar o zamolčani zdravilni moči začimb. Izvedeli boste, na čem sloni moč začimb, zakaj o njih vemo tako malo, katere začimbe nam lahko pomagajo pri določeni težavi in kakšna je njihova varnost.

Kaj? Predavanje »Prva vrtilkarska opravila«

Kdaj? 29. 2. ob 18.30

Kje? Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica

Kdo? Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica vabi na predavanje Metke T. Gomboc in Tine Ternjak, ki smo ju lahko spoznali v oddaji Vrtilkanje in svoje znanje že dolgo delita z vrtilkarskimi navdušenci.

Kaj? Praktičen prikaz rezi jagodičevja in kivija

Kdaj? 8. 3. ob 13.00 in 16.00

Kje? Botanični vrt Univerze v Mariboru (Pivola pri Hočah)

Kdo? Botanični vrt Univerze v Mariboru vabi na praktičen prikaz rezi jagodičevja in kivija (ribez, kosmulja, robide, maline, ameriške borovnice, kivi, brajde), ki ga bo vodil mag. Andrej Vogrin iz katedre za sadjarstvo na Fakulteti za kmetijstvo in biosistemske vede.

Začetek letošnjega leta ponuja nekaj za prav vsak okus in starost. Kaj je novega v naših kinematografih, pišemo v nadaljevanju.

Za naše najmlajše prihaja na velika platna animirani film **Alvin in veverički: velika Alvintura**. Novi film s priljubljenimi veveričkami je mešanica klasičnih elementov iz njihovih predhodnih dogodivščin, ki ljubitelje animiranih filmov privabljajo v kino dvorane po vsem svetu že od leta 2007. V Sloveniji si ga je moč ogledati od 4. februarja dalje, 92 minut zanimive pustolovščine pa bo zagotovo poskrbelo za smeh in veselje gledalcev.

Prav tako od 4. februarja dalje si bomo lahko v kinematografih po Sloveniji ogledali komedijo **Dedek uide z vajeti**, kjer je glavno vlogo dedka odlično odigral Robert de Niro, njegovega mladega pajdaša pa Zac Efron. Zgodba se vrtili okoli razuzdanega dedka, ki se po smrti svoje žene želi ponovno zabavati in uživati nočno življenje, pri tem pa mu neodobravanju navkljub pomaga vnuk Jason. Neobičajen tandem se poda na nepozabno potovanje na Florido, kjer ju čakajo razuzdane zabave in pohotne ženske.

Za ljubitelje akcije in fantazije prihaja v kino znanstveno fantastična akcijska pustolovščina **Deadpool**, ki je nastala po najbolj neobičajnem antijunaku Marvelove hiše, Wadeu Wilsonu. Wade Wilson po rigoroznem eksperimentu pridobi nadnaravno moč celjenja in se preobrazi v svoj alterego, Deadpool. Oborožen s svojo novo sposobnostjo ter temačnim smislom za humor se Deadpool odpravi na iskanje moža, ki mu je uničil življenje.

Razgibano življenje samskih je komedija, ki govori o seksu brez pomena, zmenkih na slepo, dilemah glede poroke in strahu pred resnimi zvezami. Vse to so stvari, ki jih najboljše razumejo samski, New York pa je mesto, polno osamljenih src, ki iščejo bodisi „tistega pravega“, zmenek za eno noč ali pa nekaj vmes. Med vsemi pa imajo samski ljudje zmeraj nekaj skupnega – potrebo po tem, da se naučijo, kako biti samski v svetu, kjer ima ljubezen glavno besedo. Film je na sporedu od 11. februarja dalje.

Komedija **Ave, cesar**, ki si jo bo moč pri nas ogledati od 25. februarja dalje, nas bo ponesla nazaj v zlate čase Hollywooda, ko je bilo treba za vsako ceno zaščititi brezmadežen ugled filmskih studiev in njihovih igralcev. Film postreže z jagodnim izborom igralških zvezdnikov, med katerimi so štirje oskarjevci (George Clooney, Frances McDormand, Tilda Swinton in Fisher Stevens) in trije prejemniki nominacije za oskarja (Josh Brolin, Jonah Hill in Ralph Fiennes).

				IMPOL	LESENA MLINSKA PRIPRAVA	DOBRO ZAPRT MANJSI PROSTOR	AM. PEVKA IN PIANISTKA (TORI)	ZIVAHEN IRSKI PLES	IMPOL	FR. DVORNI PLES	SLAVNI HUNSKI VOJSKOVODJA	KRAJ PRI MOZIRJU	STAR IZRAZ ZAVRV	POLJSKI DRZAVNIK WALENSA	IT. PISATELJICA FALLACI	SL. ALPSKI SMUCAR (BERNARD)
				UMETNO USNJE					BOLGAR. SKLAD. (EMANUIL)							
				PEVEC MEGLIC					STOJALO S POLICAMI							
				GR. BOG SONCA					MESTO NA JUGU ZDA							
IMPOL	OBRAČUNAVANJE S PESTMI	KUHANA, SUROVA, DIETNA	PRIPOVED. PESNITEV SLIKAR AZBE					PIPA, FAJFA AM. IGR. (SHARON)					GR. MIT. PODZEMLJE FR. FILOZOF (JEAN-PAUL)			
BIVŠI SL. MINISTER (ZORAN)							AM. PEVKA (BRITNEY) BLAGO ZA PODLOGE							NIKELJ BRODNIK NA REKI STIKS		
ŠVIC. SLIKAR IN GRAFIK (HANS)					RADIOAKT. ELEMENT AM. SOCIOL. (ALBION)						JEZDEC SPOJ. KONTAKT					
STRASTNA VZNESE- NOST. ZANOS					GR. BOG. ZARJE AZIJSKI RAKUN. PES				SITNEŽ, GODRNJAČ TERME V BELGIJI					NEVARNI KONEC SULICE	PETER TOSH	
PREMO- CRTNOST													ČREDA ZIVALI KRUNOSLAV CIGOJ			
DEŠKAR KOSIR					HOKEJIST KOPITAR NOVINARKA (LADA)				UJEDLJIVOST							
IMPOL	PODZEMNI ROV	ROMUNSKI PISATELJ (MIRCEA)	TRPLJENJE, HUĐOBIJA UVRSTITEV				KELTSKO IME ZA ANGLIJO	IMPOL	NAGLAS, POUĐAREK							NAGRADNA KRIZANKA
NASLOVNA JUNAKINJA PRAVLJICE								GLAS PRI JAVKANJU	<p>Nagrajenci križanke Metalurg 6/2015:</p> <p>1. bon za 40 evrov: Petra Ačko, Impol FT 2. bon za 40 evrov: Zmago Fridrih, Impol PCP 3. bon za 40 evrov: Žiga Tramšek, Impol PCP</p> <p>Nagrajenci nagrade prevzimate v tajništvu Kadringa.</p> <p>Geslo tokratne križanke pošljite v uredništvo Metalurga do 15. aprila 2016.</p> <p>Trije izžrebani nagrajenci boste prejeli vsak bon za Mercator v vrednosti 40 evrov.</p>							
EVROPSKI KOMISAR REHN					SPOPAD, PRETEP	LJUBO JASNIC REKA V FIRENCAH										
DIAPOZITIV					UPORAB- LJANJE SL. IGR. (VERA)											
NEKD. SVET. SAH. PRVAK (GARI)																
DEL TROBILA																
ANGL. FILOZOF IN MATEMATIK (KARL)								GESLO KRIZANKA								

Menjamo folijo za vic

Čisto trezen

Polica: »Gospod, ste kaj popili?«
 »Ne, nič.«
 »Bova testirala: povejte abecedo nazaj!«
 »Ž, z, v, u, t, š, s, r, p, o, n, m, l, k, j, i, h, g, f, e, d, č, c, b, a.«
 »Neverjetno, jaz tega ne bi mogel niti trezen.«
 »Jaz tudi ne.«

Prispeval: Bogo Teršek

Poštarstva

Poštni upravnik pravi svojemu poštarju:
 »Danes pa ne boš nosil pošte, ker preveč pada dež.«
 Čez dve uri pride poštar premočen do kosti in upravnik ga vpraša:
 »Kje pa si bil, da si tako moker?«
 »Okrog po hišah sem šel povedat, da danes ne bo pošte!«

Prispeval: dr. Varužan Kevorkijan

Vege

Zakaj je vegeterijanka po seksu nasmejana?
 Zato, ker jo že tako mali kos mesa osreči!

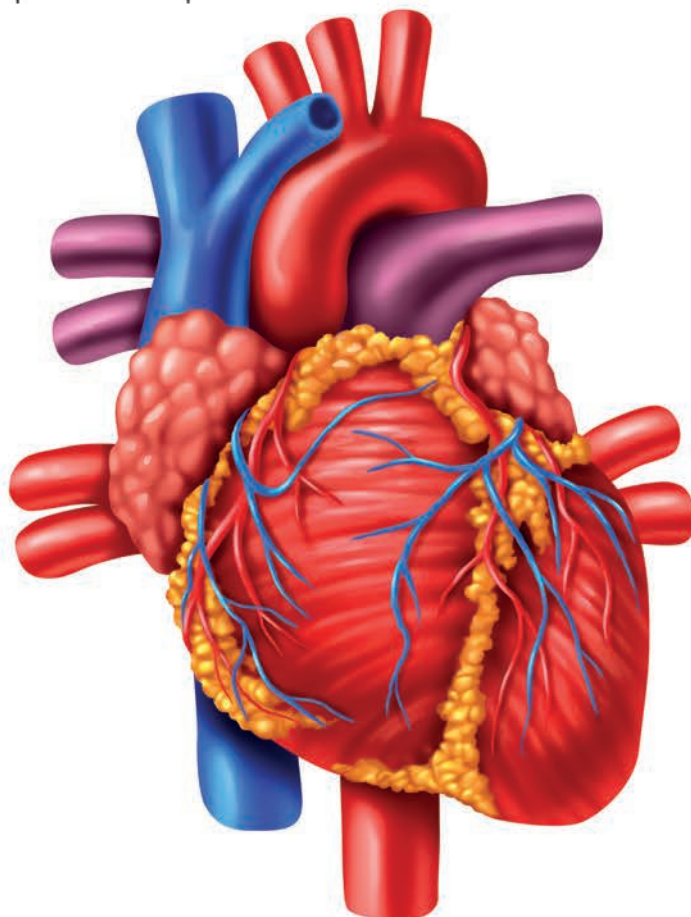
Prispeval: Franc Kaukler

Folije prevzimate
v tajništvu
Kadringa.

ZAVAROVANJE ZA TEŽJE BOLEZNI

Finančna gotovost v času okrevanja po postavljeni diagnozi.

V primeru 21 najpogostejših težjih bolezní vam zavarovalnica izplača 75 % ali 100 % zavarovalne vsote.

Novost na slovenskem trgu:

kritje za primer preinvazivnih rakov.

Poslovalnica Slovenska Bistrica

Partizanska 21, 2310 Slovenska Bistrica
tel.: 02 / 80 51 350

☎ 080 20 60

www.vzajemna.si

VZAJEMNA
zdravstvena zavarovalnica